

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Bryssel, 28. huhtikuuta 2021
(OR. en)**

**2018/0231 (COD)
LEX 2075**

PE-CONS 18/21

**COMPET 242
MI 244
IND 85
CONSOM 89
JUSTCIV 58
AGRI 172
AGRIFIN 42
VETER 26
AGRILEG 74**

**SAN 212
DENLEG 19
PHYTOSAN 9
SEMENCES 16
STATIS 16
ECOFIN 336
CADREFIN 168
CODEC 517**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
SISÄMARKKINOITA, YRITYSTEN, MUKAAN LUETTUNA PIENTEN
JA KESKISUURTEN YRITYSTEN, KILPAILUKYKYÄ, KASVI-, ELÄIN-,
ELINTARVIKE- JA REHUALAA JA EUROOPAN TILASTOJA KOSKEVAN
OHJELMAN (SISÄMARKKINAOHJELMA) PERUSTAMISESTA
JA ASETUSTEN (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013,
(EU) N:o 254/2014 JA (EU) N:o 652/2014 KUMOAMISESTA**

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2021/...,

annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021,

**sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keski suurten yritysten,
kilpailukykyä, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa ja Euroopan tilastoja
koskevan ohjelman (sisämarkkinaohjelma) perustamisesta
ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014
ja (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan
2 kohdan, 114 artiklan, 168 artiklan 4 kohdan b alakohdan, 173 artiklan ja 338 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä³,

¹ EUVL C 62, 15.2.2019, s. 40.

² EUVL C 86, 7.3.2019, s. 259.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. helmikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 13. huhtikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sisämarkkinat ovat unionin kulmakivi. Ne ovat perustamisestaan lähtien osoittautuneet merkittäväksi kasvun, kilpailukyvyn ja työllisyyden edistäjäksi, ja niistä olisi jatkossakin oltava hyötyä kaikille kansalaisille ja yrityksille tasapuolisesti. Ne ovat luoneet uusia mahdollisuuksia ja mittakaavaetuja unionin yrityksille, etenkin mikroyrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä 'pk-yritykset', ja vahvistaneet niiden teollista kilpailukykyä. Sisämarkkinat ovat edistäneet työpaikkojen luomista ja tarjonneet kuluttajille suuremman valikoiman korkealaatuisia tuotteita ja palveluja edullisemmilla hinnoilla. Ne toimivat yhtenäisempien markkinoiden ja vahvemman, tasapainoisemman ja oikeudenmukaisemman talouden moottorina. Sisämarkkinat ovat yksi unionin pääsaavutuksista ja sen paras valtti globalisaation lisääntyessä ja keskeinen elementti vihreän ja digitaalisen siirtymän saavuttamisessa kestävään talouteen siirryttäessä, jotta voidaan vastata ilmastonmuutoksesta aiheutuviin kasvaviin paineisiin.
- (2) Sisämarkkinoiden on jatkuvasti mukauduttava digitaalisen vallankumouksen ja globalisaation myötä nopeasti muuttuvaan toimintaympäristöön. Uusi digitaalisen innovoinnin aikakausi tarjoaa jatkuvasti mahdollisuuksia yrityksille ja yksityishenkilöille, luo uusia tuotteita, palveluja, prosesseja ja liiketoimintamalleja sekä mahdollisuuksia tuottaa tehokkaasti korkealaatuisia tilastoja. Se muodostaa samalla haasteen sääntelylle ja sen noudattamisen valvonnalle sekä kuluttajien suojelulle ja turvallisuudelle.

- (3) Sisämarkkinoiden toiminnan pohjana on merkittävä määrä unionin lainsäädäntöä. Sääntelyä on erityisesti kilpailukyvyn, standardoinnin, vastavuoroisen tunnustamisen, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, kuluttajansuojan ja markkinavalvonnan alalla. Sääntöjä on annettu myös yrityksiin, kaupankäyntiin ja rahoitusalaan liittyvistä liiketoimista sekä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualalla, Euroopan tilastojen tuottamisesta ja oikeudenmukaisen kilpailun edistämisestä. Kyseisessä merkittävässä määrässä unionin lainsäädäntöä säädetään myös tasapuolisista toimintaedellytyksistä, mikä on olennaista sisämarkkinoiden toiminnan kannalta ja eduksi kuluttajille ja yrityksille.
- (4) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan tiellä on kuitenkin edelleen syrjiviä, perusteettomia tai kohtuuttomia esteitä ja uusia syntyy koko ajan. Sääntöjen hyväksyminen on vasta ensimmäinen askel, ja niiden toiminnan varmistaminen on yhtä tärkeää. Voimassa olevien sääntöjen täytäntöönpanoon liittyvät tämänhetkiset haasteet, tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden esteet ja valtioiden rajat ylittävien julkisten hankintojen vähäisyys rajoittavat yritysten ja kansalaisten mahdollisuuksia. Tällaisten esteiden poistamisessa on viime kädessä kyse kansalaisten luottamuksesta unioniin sekä sen kykyyn saada aikaan tuloksia ja luoda työpaikkoja ja kasvua ja suojella samalla julkista etua.

- (5) Yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukyvyn, kuluttajansuojan, rahoituspalvelujen asiakkaiden ja loppukäyttäjien sekä rahoituspalveluja ja kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa koskevan politiikan laatimisen alalla oli aiemmin erillisiä unionin toimia koskevia ohjelmia. Joitakin lisätoimia on rahoitettu suoraan sisämarkkinoita koskevista budjettikohdista. Nyt on tarpeen virtaviivaistaa ja hyödyntää yhteisvaikutuksia eri toimien välillä ja tarjota joustavampi, avoimempi ja yksinkertaisempi rahoituskehys, jolla tähdätään hyvin toimivien kestävien sisämarkkinoiden toteuttamiseen. Sen vuoksi olisi perustettava uusi ohjelma, jolla tuodaan yhteen aiemmin kyseisistä muista ohjelmista ja muista asiaan liittyvistä budjettikohdista rahoitetut toimet. Kyseiseen ohjelmaan olisi myös sisällytettävä uusia aloitteita, joilla on tarkoitus parantaa sisämarkkinoiden toimintaa, välttämällä samalla päällekkäisyyksiä asiaan liittyvien unionin ohjelmien ja toimien kanssa.

- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 223/2009¹ nojalla tehtävään Euroopan tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun on sovellettu erillistä Euroopan tilasto-ohjelmaa, joka perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 99/2013². Jotta voitaisiin taata Euroopan tilastojen tuottamisen ja jakelun jatkuvuus, uuden ohjelman olisi sisällettävä myös edellisen Euroopan tilasto-ohjelman piiriin kuuluvia toimia niin, että tarjotaan kehys asetuksen (EY) N:o 223/2009 mukaista Euroopan tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua varten. Uudessa ohjelmassa olisi vahvistettava rahoituskehys, jotta voidaan tarjota korkealaatuisia, vertailukelpoisia ja luotettavia Euroopan tilastoja kaiken unionin politiikan suunnittelun, täytäntöönpanon, seurannan ja arvioinnin pohjaksi. Euroopan tilastojen kehittämisen, tuotannon ja levittämisen ennakoedellytyksenä on ammatillinen riippumattomuus.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 223/2009, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, Euroopan tilastoista sekä salassapidettävien tilastotietojen luovuttamisesta Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1101/2008, yhteisön tilastoista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 322/97 ja Euroopan yhteisöjen tilasto-ohjelmakomitean perustamisesta tehdyn neuvoston päätöksen 89/382/ETY, Euratom kumoamisesta (EUVL L 87, 31.3.2009, s. 164).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 99/2013, annettu 15 päivänä tammikuuta 2013, Euroopan tilasto-ohjelmasta 2013–2017 (EUVL L 39, 9.2.2013, s. 12).

- (7) Sen vuoksi on asianmukaista perustaa ohjelma sisämarkkinoiden toiminnan, yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukyvyn ja kestävyiden, standardoinnin, markkinavalvonnan ja kuluttajansuojan parantamiseksi, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa varten sekä Euroopan tilastoja varten (sisämarkkinaohjelma), jäljempänä ‘ohjelma’. Ohjelma olisi perustettava seitsemäksi vuodeksi, jotta sen kesto vastaisi neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093¹ säädettyä vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten kesto.

¹ Neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

- (8) Ohjelmasta olisi tuettava sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa tukevan unionin lainsäädännön suunnittelua, täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa. Ohjelmasta olisi tuettava sellaisten edellytysten luomista, joilla voidaan parantaa sisämarkkinoiden kaikkien toimijoiden, myös yritysten, kansalaisten, mukaan lukien kuluttajat, ja työntekijöiden, kansalaisyhteiskunnan edustajien ja viranomaisten vaikutusmahdollisuuksia. Tätä varten ohjelmalla olisi pyrittävä tukemaan yritysten, erityisesti pk-yritysten, myös matkailualalla toimivien yritysten, kilpailukykyä ja valmiuksien kehittämistä. Yritysten kestävyys on tärkeää niiden pitkän aikavälin kilpailukyvyn ylläpitämisen kannalta, ja sillä tuetaan siirtymistä kohti talouden, ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestävämpään unioniin, minkä olisi tapahduttava yhtäaikaaisesti digitalisaation ja kestäviin liiketoimintakäytäntöihin sitoutumisen kanssa. Ohjelmalla olisi tuettava myös kuluttajansuojaa ja turvallisuutta koskevien sääntöjen noudattamisen valvontaa. Lisäksi sen avulla olisi pyrittävä lisäämään yritysten ja kansalaisten tietämystä oikeuksistaan antamalla niiden käyttöön oikeat välineet ja asianmukaista tietoa ja apua, jotta ne voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja vahvistaa osallistumistaan unionin toimintapolitiikan laatimiseen. Ohjelmalla olisi pyrittävä myös tiivistämään sääntelyyn ja hallintoon liittyvää yhteistyötä, erityisesti järjestämällä koulutusohjelmia, vaihtamalla hyviä toimintatapoja ja vahvistamalla tieto- ja osaamispohjaa, myös käyttämällä strategisia julkisia hankintoja. Lisäksi ohjelmalla olisi pyrittävä tukemaan unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa tukevien korkealaatuisten unionin ja kansainvälisten standardien kehittämistä ja sääntöjen laatimista, myös ottamalla sidosryhmät laajalti mukaan työhön.

Tähän olisi kuuluttava standardien laatiminen tilinpäätösraportointiin ja tilintarkastukseen liittyvillä aloilla, millä edistetään unionin pääomamarkkinoiden avoimuutta ja moitteetonta toimintaa ja vahvistetaan sijoittajansuojaa. Ohjelman tavoitteena olisi oltava myös sellaisen unionin lainsäädännön täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan tukeminen, jossa säädetään ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkeasta tasosta, ihmisten hyvinvoinnin suojelusta, eläinten hyvinvoinnista sekä elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuudesta kestävä kehityksen periaatteita kunnioittaen ja korkeatasoinen kuluttajansuoja varmistuen. Lisäksi ohjelmalla olisi tuettava korkealaatuisten Euroopan tilastojen tuottamista asetuksessa (EY) N:o 223/2009 vahvistettujen ja Euroopan tilastoja koskevissa käytäntönsäätöissä edelleen täsmennettyjen tilastoperiaatteiden mukaisesti.

- (9) Nykyaikaiset sisämarkkinat, jotka perustuvat oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja keskinäisen luottamuksen periaatteisiin, edistävät kilpailua ja tuovat etuja kuluttajille, yrityksille ja työntekijöille. Alati kehittyvien palvelujen sisämarkkinoiden paremman hyödyntämisen olisi autettava unionin yrityksiä luomaan työpaikkoja ja lisäämään toimintaansa rajojen yli, tarjoamaan laajempaa palveluvalikoimaa edullisemmilla hinnoilla ja pitämään yllä kuluttajia ja työntekijöitä hyödyttäviä korkeita standardeja. Tämän saavuttamiseksi ohjelmalla olisi edistettävä sisämarkkinoiden kehityssuuntausten parempaa valvontaa ja jäljellä olevien perusteettomien tai kohtuuttomien esteiden tunnistamista ja poistamista ja varmistettava sääntelykehys, jossa voidaan huomioida kaikentyyppinen innovointi, mukaan lukien uuden teknologian kehittäminen ja prosessit, palveluinnovaatioiden liiketoimintamallit, yhteistyötalouden ja yhteisötalouden mallit, sosiaalinen innovointi ja muu kuin teknologinen innovointi.

- (10) Monien teollisten tuotteiden osalta sääntelyyn liittyviä esteitä sisämarkkinoilla on poistettu ennalta ehkäisevillä mekanismeilla, antamalla yhteisiä sääntöjä ja soveltamalla vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, jos tällaisia unionin sääntöjä ei ole. Aloilla, joilla ei ole unionin lainsäädäntöä, vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta sovelletaan siten, että tavaroilla, joita pidetään laillisesti kaupan yhdessä jäsenvaltiossa, on oikeus liikkua vapaasti ja niitä voidaan myydä toisessa jäsenvaltiossa. Jos asianomaisella jäsenvaltiolla on perusteita vastustaa tavaroiden pitämistä kaupan, se voi asettaa rajoituksen, edellyttäen että tällainen rajoitus ei ole syrjivä, se on perusteltu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 36 artiklassa vahvistettujen oikeutettujen yleisen edun mukaisten tavoitteiden perusteella tai tunnustettu Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä yleiseen etuun perustuvana pakottavana tekijänä ja että se on oikeassa suhteessa tavoitteeseensa nähden. Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen puutteellinen soveltaminen, johon kuuluu esimerkiksi perusteettomien ja kohtuuttomien rajoitusten asettaminen, vaikeuttaa yritysten pääsyä muiden jäsenvaltioiden markkinoille. Siitä huolimatta, että tavaramarkkinat ovat erittäin integroituneet, kyseinen tilanne johtaa menetettyihin mahdollisuuksiin koko taloudessa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/515¹ hyväksymisen odotetaan lisäävän taloudellista hyötyä tällä alalla. Ohjelmalla olisi sen vuoksi pyrittävä parantamaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista tavaroiden alalla pyrkien toteuttamaan kaikki siihen liittyvät mahdollisuudet. Sillä olisi myös pyrittävä vähentämään laittomien ja vaatimusten vastaisten tavaroiden pääsyä markkinoille järjestämällä kohdennettua tiedotusta ja koulutusta, tukemalla asetuksessa (EU) 2019/515 tarkoitettuja tuoteyhteyspisteitä ja parantamalla toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä vastavuoroisen tunnustamisen edistämiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/515, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyjen tavaroiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja asetuksen (EY) N:o 764/2008 kumoamisesta (EUVL L 91, 29.3.2019, s. 1).

- (11) Nopeasti muuttuvaan digitaaliseen toimintaympäristöön liittyy uusia sääntely- ja täytäntöönpanohaasteita, jotka koskevat kyberturvallisuuden, tietosuojan ja yksityisyyden, esineiden internetin tai tekoälyn kaltaisia seikkoja sekä niihin liittyviä eettisiä standardeja. Tiukat tuoteturvallisuutta ja tuotevastuuta koskevat säännöt ja selkeys korvausvastuuseen liittyvissä asioissa ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan varmistaa, että unionin kansalaiset, mukaan lukien kuluttajat, ja yritykset voivat hyötyä asianmukaisesta suojasta vahinkotapauksessa. Ohjelmalla olisi sen vuoksi edistettävä unionin tuotevastuujärjestelmän nopeaa mukauttamista ja parempaa täytäntöönpanoa innovoinnin tukemiseksi samalla kun huolehditaan käyttäjien turvallisuudesta.
- (12) Unionin oikeuden vaatimusten vastaisten tuotteiden, mukaan lukien kolmansista maista tuodut tuotteet, saattaminen markkinoille asettaa unionin kansalaiset, mukaan lukien kuluttajat, sekä muut loppukäyttäjät vaaraan. Vaatimustenmukaisia tuotteita perinteisin keinoin tai sähköisesti myyvät talouden toimijat kärsivät vääristyneestä kilpailusta niihin toimijoihin nähden, jotka eivät noudata sääntöjä joko tiedon puutteen vuoksi, tahallisesti kilpailuetua tavoitellessaan tai sen seurauksena, että markkinavalvonta unionissa on hajanaista. Markkinavalvontaviranomaisten rahoitus on usein riittämätöntä, ja niiden toimintaa rajoittavat valtioiden rajat, kun taas yrittäjät käyvät kauppaa unionin tai jopa globaalilla tasolla. Etenkin sähköisen kaupankäynnin tapauksessa markkinavalvontaviranomaisilla on suuria vaikeuksia jäljittää kolmansista maista tuotuja vaatimustenvastaisia tuotteita voidakseen yksilöidä vastuussa olevat talouden toimijat lainkäyttöalueellaan.

Lisäksi niillä on suuria vaikeuksia tehdä riskiarviointeja ja -testejä, koska ne eivät pääse käsiksi tuotteisiin. Ohjelmalla olisi sen vuoksi pyrittävä vahvistamaan tuotteiden vaatimustenmukaisuutta lisäämällä tietoisuutta unionissa sovellettavista tuoteturvallisuussäännöistä, lisäämällä vaatimustenmukaisuustarkastuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020¹ mukaisesti ja edistämällä tiiviimpää rajatylittävää yhteistyötä lainvalvontaviranomaisten kanssa. Ohjelmalla olisi myös edistettävä markkinavalvonnan nykyisten puitteiden vahvistamista, kannustettava eri jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisia toteuttamaan yhteisiä toimia, parannettava tiedonvaihtoa ja edistettävä markkinavalvontatoimien lähentämistä ja yhdentämistä. Ohjelman avulla olisi tehtävä tämä erityisesti varmistamalla, että asetuksella (EU) 2019/1020 käyttöönotettujen uusien vaatimusten noudattamista valvotaan tarkasti, jotta voidaan estää vaatimustenvastaisten tuotteiden myynti kuluttajille ja muille loppukäyttäjille. Ohjelmalla olisi sen vuoksi vahvistettava markkinavalvontaviranomaisten valmiuksia kaikkialla unionissa, edistettävä lainvalvontasääntöjen yhdenmukaistamista jäsenvaltioiden välillä ja luotava jäsenvaltioille mahdollisuudet hyötyä tasapuolisesti sisämarkkinoista niin talouskasvun kuin kestävyuden osalta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1).

- (13) Vaikka ohjelmaan ei sisälly tavoitteita ja toimia teollis- ja tekijänoikeuksien suojelun tukemiseksi, olisi silti pidettävä mielessä, että väärennetyt tuotteet eivät useinkaan noudata tuoteturvallisuutta ja kuluttajansuojaa koskevassa unionin oikeudessa vahvistettuja vaatimuksia ja asettavat kuluttajien terveyden ja turvallisuuden vaaraan erityisesti verkosta ostettujen tuotteiden tapauksessa. Ohjelmalla olisi sen vuoksi lisättävä synergioita muiden unionin ohjelmien kanssa teollis- ja tekijänoikeuksien suojeluun tähtäävien ohjelmien alalla, erityisesti tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen perustamisesta yhdenmukaisen rajaturvallisuuden rahaston osaksi annettavalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella perustettavan tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen kanssa.

- (14) Yhdenmukaistettujen tuotteiden, joihin liittyy suurempi luontainen riski, vaatimustenmukaisuuden tukemiseksi unionissa on otettu käyttöön vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditointijärjestelmä, jolla todennetaan laitosten pätevyys, puolueettomuus ja riippumattomuus. On olennaisen tärkeää, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset ovat luotettavia ja päteviä, koska ne varmentavat, täyttävätkö tuotteet turvallisuusvaatimukset ennen niiden markkinoille saattamista. Keskeisenä haasteena on nyt varmistaa, että akkreditointijärjestelmä pysyy uusimman tekniikan tasalla ja että järjestelmää sovelletaan kaikkialla unionissa yhtä tiukasti. Ohjelmasta olisi sen vuoksi tuettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset täyttävät edelleen sääntelyvaatimuksensa, kuten puolueettomuutta ja riippumattomuutta koskevat vaatimukset, erityisesti akkreditointia hyödyntämällä. Niin ikään ohjelmasta olisi myös tuettava toimenpiteitä Euroopan akkreditointijärjestelmän vahvistamiseksi, etenkin uusilla toiminta-aloilla, tukemalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008¹ tarkoitettua Eurooppalaisten akkreditointielinten yhteistyöjärjestöä.
- (15) Koska verkkokaupan ja verkossa tarjottavien matkapalvelujen kehityksen myötä kuluttajamarkkinoilla ei ole valtiollisia rajoja, on tärkeää varmistaa, että unionissa asuvat kuluttajat voivat hyötyä samasta korkeatasoisesta suojasta hankkiessaan tavaroita ja palveluja kolmansiin maihin sijoittautuneilta talouden toimijoilta, myös jos ne myydään verkossa. Ohjelmasta olisi sen vuoksi oltava mahdollista tukea tarvittaessa yhteistyötä asiaan liittyvien elinten kanssa, jotka sijaitsevat kolmansissa maissa, esimerkiksi kun on kyse vaatimustenvastaisia tuotteita koskevasta tietojenvaihdosta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

- (16) Viranomaiset käyttävät julkisia hankintoja varmistaakseen, että käytetyille julkisille varoille saadaan vastinetta, ja edistääkseen innovatiivisempia, kestävämpiä, osallistavampia ja kilpaillumpia sisämarkkinoita. Osana tätä sovelletaan arviointiperusteita, joiden avulla voidaan tunnistaa paitsi taloudellisesti paras tarjous myös paras tarjous saadun julkisen arvon kannalta, kun valitaan tarjouksia parhaan hinta-laatu-suhteen perusteella. Silloin, kun se on sovellettavan unionin oikeuden mukaista, olisi otettava huomioon ympäristönäkökohdat ja reilun kaupan ja yhteiskunnalliset näkökohdat ja jaettava tarjoukset eriin suurten infrastruktuurihankkeiden osalta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/23/EU¹, 2014/24/EU² ja 2014/25/EU³ vahvistetaan oikeudellinen kehys julkisia hankintoja koskevien markkinoiden – joiden osuus unionin bruttokansantuotteesta on 14 prosenttia – yhdentämistä ja tehokasta toimintaa varten, jotta hyödytetään viranomaisia, yrityksiä ja kansalaisia, mukaan luettuna kuluttajat. Kun julkisia hankintoja koskevat säännöt pannaan asianmukaisesti täytäntöön, ne ovat erittäin tärkeä väline sisämarkkinoiden lujittamiseksi ja unionin yritysten kasvun ja unionin työllisyyden edistämiseksi. Sen vuoksi ohjelmasta olisi tuettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan strategisten julkisten hankintojen laajamittaisempi käyttö, julkisia hankintoja tekevien tahojen ammatillistaminen, pk-yritysten hankintamarkkinoille pääsyn helpottaminen ja parantaminen erityisesti neuvontapalvelujen ja koulutuksen avulla, avoimuuden ja integriteetin lisääminen sekä tietojen parantaminen, hankintojen digitalisaation edistäminen ja yhteisten hankintojen vahvistaminen, vahvistamalla kumppanuuteen perustuvaa lähestymistapaa jäsenvaltioiden kanssa, parantamalla tiedonkeruuta ja tietojen analysointia, myös kehittämällä asiaan liittyviä tietoteknisiä välineitä, ja joilla varmistetaan kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihdon tuki, viittaaminen eurooppalaisiin ja kansainvälisiin standardeihin, neuvonnan antaminen, kaikkia osapuolia hyödyttävien kauppasopimusten tekeminen, kansallisten viranomaisten yhteistyön tiivistäminen ja pilottihankkeiden käynnistäminen.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

- (17) Jotta voidaan saavuttaa ohjelman tavoitteet ja helpottaa kansalaisten ja yritysten elämää, olisi otettava käyttöön enenevässä määrin digitalisoituja ja täysin esteettömiä korkealaatuisia käyttäjäkeskeisiä julkisia palveluja. Sähköistä hallintoa ja sähköisiä viranomaispalveluja olisi lisättävä samalla kun varmistetaan asianmukainen tietosuoja ja yksityisyys. Tämä tarkoittaa, että julkishallinnon on annettava panoksensa kyseisten julkisten palvelujen perustamiseen yhdessä kansalaisten ja yritysten kanssa. Rajatylittävän toiminnan jatkuva ja vakaa lisääntyminen sisämarkkinoilla edellyttää, että saatavilla on ajantasaisia, paikkansapitäviä ja helppotajuisia tietoja yritysten ja kansalaisten oikeuksista. Näin ollen tarjolla olisi oltava yksinkertaistettuja tietoja, joissa selitetään hallinnollisia muodollisuuksia. Lisäksi on keskeisen tärkeää tarjota oikeudellista neuvontaa ja auttaa ylikansallisella tasolla esiintyvien ongelmien ratkaisussa. Lisäksi viranomaisia olisi tuettava niiden pyrkimyksissä saavuttaa kyseiset tavoitteet esimerkiksi luomalla yhteys kansallisten hallintojen välille yksinkertaisella ja tehokkaalla tavalla sekä tarjoamalla tietoa ja helpottamalla sellaisten tietojen vaihtoa, joissa selitetään miten sisämarkkinat toimivat käytännössä. Käytössä olevilla sisämarkkinoiden hallinnointivälineillä on jo merkittävä rooli tässä suhteessa, ja niiden laatua, näkyvyyttä, avoimuutta ja luotettavuutta olisi lisättävä entisestään. Ohjelmasta olisi sen vuoksi tuettava seuraavia olemassa olevia sisämarkkinoiden hallintovälineitä: Sinun Eurooppasi -portaali, jonka olisi jatkossa toimittava tulevan yhteisen digitaalisen palveluväylän runkona, Sinun Eurooppasi -neuvonta, Solvit, sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä ja sisämarkkinoiden tulostaulu.

- (18) Ohjelmasta olisi tuettava unionin sääntelypuitteiden kehittämistä yhtiöoikeuden sekä johtamis- ja hallintojärjestelmien (*corporate governance*) sekä sopimusoikeuden alalla, jotta voidaan tehostaa liiketoimintaa, erityisesti pk-yritysten toimintaa, ja lisätä sen kilpailukykyä ja tarjota samalla suoja sidosryhmille, joihin yrityksen toiminta vaikuttaa ja jotta voidaan reagoida uusiin poliittisiin haasteisiin. Sillä olisi myös varmistettava asiaan kuuluvan unionin säännösten asianmukainen arviointi, täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta, sidosryhmille annettavat tiedot ja apu sekä tiedonvaihdon edistäminen alalla. Ohjelmalla olisi lisäksi tuettava komission aloitteita, joilla tuetaan datataloutta ja innovointia koskevia selkeitä ja mukautettuja säädöspuitteita. Kyseiset aloitteet ovat välttämättömiä, jotta voidaan parantaa oikeusvarmuutta sopimusvelvoitteiden ja sopimuksenulkoisten velvoitteiden osalta, etenkin uuteen teknologiaan, kuten esineiden internetiin, tekoälyyn, robotiikkaan ja 3D-tulostukseen liittyvää vastuuta, turvallisuutta, eettisiä kysymyksiä ja yksityisyyttä koskevilta osin. Ohjelmalla olisi pyrittävä kannustamaan datapohjaisen liiketoiminnan kehittämistä, koska tällainen liiketoiminta on ratkaisevan tärkeää unionin talouden suorituskyvyn kannalta globaalissa kilpailussa.
- (19) Ohjelmalla olisi myös edistettävä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseen liittyvän unionin oikeudellisen kehyksen asianmukaista ja täysimittaista täytäntöönpanoa ja soveltamista jäsenvaltioissa sekä kyseisten alojen uusiin haasteisiin puuttuvan politiikan kehittämistä. Sillä olisi tuettava myös Euroopan edun kannalta merkityksellisten kansainvälisten organisaatioiden, kuten Euroopan neuvoston rahanpesun vastaisia toimenpiteitä arvioivan asiantuntijakomitean, asiaankuuluvaa toimintaa.

- (20) Sisämarkkinoiden toteuttamista ja kehittämistä koskeva tavoite rahoituspalvelujen, rahoitusvakauden ja pääomamarkkinaunionin alalla, mukaan luettuna kestävä rahoitus, riippuu suuresti unionin toteuttamista näyttöön perustuvista toimenpiteistä. Komission olisi toimittava aktiivisesti kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi seuraamalla jatkuvasti rahoitusmarkkinoita ja rahoitusvakautta, arvioimalla unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, arvioimalla voimassa olevan lainsäädännön tarkoituksenmukaisuutta ja yksilöimällä mahdollisia toiminta-aloja, kun tulee esiin uusia riskejä, niin että sidosryhmät ovat mukana prosessissa koko toimintapoliittisen syklin ajan. Tällaiset toimet riippuvat analyysien, tutkimusten, koulutusmateriaalin, kyselyjen, vaatimustenmukaisuuden arviointien, arviointien ja korkealaatuisten tilastojen tuottamisesta, ja niiden tukena ovat tietotekniikkajärjestelmät ja viestintävälineet.
- (21) SEUT-sopimus sisältää sääntöjärjestelmän, jolla varmistetaan, ettei sisämarkkinakilpailu vääristy. Ohjelmasta olisi tuettava unionin kilpailupolitiikkaa, myös parantamalla ja vahvistamalla yhteistyötä verkostojen sekä kansallisten viranomaisten ja tuomioistuinten kanssa, lujittamalla kansainvälistä yhteistyötä ja varmistamalla, että unionin kilpailupolitiikasta viestitään laajemmalle sidosryhmien joukolle selittämällä siihen liittyviä oikeuksia, etuuksia ja velvollisuuksia. Ohjelmalla olisi myös autettava tehostamaan markkinakehitystä koskevaa analyysia ja arviointia myös käyttämällä alakohtaisia selvityksiä ja muita markkinatutkimuksen välineitä sekä jakamalla tietoa ja parhaita käytäntöjä järjestelmällisesti Euroopan kilpailuviranomaisten verkostossa. Tämän olisi osaltaan autettava varmistamaan oikeudenmukainen kilpailu ja tasapuoliset toimintaedellytykset myös maailmanlaajuisesti ja parannettava yritysten, etenkin pk-yritysten, ja kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia, jotta voidaan nauttia sisämarkkinoiden hyödyistä.

- (22) Ohjelmalla on erityisesti torjuttava talous- ja liiketoimintaympäristön käynnissä olevasta vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä johtuvia radikaaleja vaikutuksia kilpailuun ja sisämarkkinoiden toimintaan, erityisesti datan määrän ja käytön eksponentiaalisen kasvun kautta, kun otetaan huomioon tekoälyn, massadata-algoritmien ja muiden tietoteknisten välineiden ja osaamisen kasvava käyttö yrityksissä. On myös olennaisen tärkeää, että ohjelmasta tuetaan verkostoja ja edistetään laajempaa ja syvempää yhteistyötä jäsenvaltioiden ja niiden viranomaisten ja tuomioistuinten kanssa, koska vääristymätön kilpailu ja sisämarkkinoiden toiminta riippuvat ratkaisevasti näiden tahojen toimista. Kun otetaan huomioon kilpailupolitiikan erityistehtävä, jolla estetään unionin rajojen ulkopuolella tapahtuvasta kilpailunvastaisesta toiminnasta sisämarkkinoille aiheutuva vahinko, ohjelmasta olisi tarpeen mukaan tuettava yhteistyötä myös kolmansien maiden viranomaisten kanssa. Tiedotustoimien laajentaminen on välttämätöntä, jotta useammat kansalaiset ja yritykset pystyvät hyödyntämään tasapuolisesta kilpailusta sisämarkkinoilla saatavat edut täysimääräisesti. Tällä olisi tuettava pyrkimyksiä osoittaa aiempaa selvemmin unionin kansalaisille, mitä etuja unionin kilpailupolitiikasta on, myös olemalla yhteydessä kansalaisyhteiskunnan ryhmien edustajiin ja asiaankuuluviin sidosryhmiin. Joustavuutta tarvitaan todennäköisesti ohjelman kilpailua koskevan osan täytäntöönpanossa, jotta voidaan vastata muuttuviin tarpeisiin, joihin vaikuttaa sisämarkkinoiden kilpailuolojen dynaaminen ja nopea kehitys, jonka vauhtia ja suuruusluokkaa on vaikea arvioida. Kyseinen kehitys koskee etenkin digitalisaatioon, tekoälyyn, algoritmeihin, massadataan, kyberturvallisuuteen ja rikostekniseen tutkimukseen liittyvää kehitystä.

- (23) Unionin yritysten kilpailukyvyyn ja kestävyys vahvistaminen niin, että samalla varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja avoimet ja kilpailukykyiset sisämarkkinat, on äärimmäisen tärkeää. Pk-yritykset ovat unionin talouden moottori. Niiden osuus kaikista yrityksistä unionissa on 99,8 prosenttia, ne tarjoavat työpaikoista kaksi kolmasosaa ja ne edistävät merkittävästi uusien laadukkaiden työpaikkojen luomista kaikilla sektoreilla alueellisesti ja paikallisesti ja edistävät näin ollen sosiaalisen yhteenkuuluvuuden luomista. Pk-yritykset ovat erittäin tärkeitä teollisuuden nykyaikaistamisen ja talouden vihreän ja digitaalisen siirtymän läpikäymisen, myös ilmastoneutraaliuden saavuttamisen, kannalta. Ohjelmalla olisi sen vuoksi tuettava pk-yritysten pyrkimyksiä parantaa resurssitehokkuutta ja kehittää ympäristöystävällisiä korkealaatuisia tuotteita ja palveluja. Näin ohjelmalla olisi edistettävä myös pk-yritysten kilpailukyvyyn parantamista maailmanmarkkinoilla.

- (24) Pk-yrityksillä on yhteisiä haasteita, jotka eivät vaikuta suuriin yrityksiin samassa määrin. Kyseisiä yhteisiä haasteita ovat muun muassa rahoituksen saaminen, ammattitaitoisen työvoiman löytäminen, hallinnollisen rasitteen keventäminen, luovuuden ja innovoinnin hyödyntäminen esimerkiksi julkisen hankinnan kautta sekä maailmanlaajuisille markkinoille ja arvoketjuihin pääseminen kansainvälistymisen edistämiseksi. Ohjelmalla olisi puututtava tällaisiin markkinahäiriöihin oikeasuhteisesti niin, ettei vääristetä kilpailua kohtuuttomasti sisämarkkinoilla. Lisäksi ohjelmassa olisi otettava huomioon erityistarpeet, joita on tietyn tyypin pk-yrityksillä, kuten mikroyrityksillä, palvelualalla toimivilla pk-yrityksillä ja käsityöteollisuudessa toimivilla pk-yrityksillä sekä pk-yrityksillä, joihin lukeutuvat itsenäiset ammatinharjoittajat, vapaat ammatit ja yhteisötalouden yritykset. Yhteisötalouden yritykset unionissa ovat erityyppisiä yrityksiä ja yhteisöjä, jotka kuuluvat yhteisötalouden piiriin, kuten osuuskunnat, keskinäiset yritykset, voittoa tavoittelemattomat yhdistykset, säätiöt ja yhteiskunnalliset yritykset ja tietyt muut yritysmuodot. Voiton tavoittelun sijaan niiden päätavoitteena on luoda yhteistä arvoa ja sosiaalisia vaikutuksia ihmisille, minkä ansiosta ne edistävät toimillaan sosiaalista innovointia, avointa hallintoa ja solidaarisuutta, sijoittamalla valtaosan voitostaan tai ylijäämästään omiin tavoitteisiinsa. Huomiota olisi kiinnitettävä myös potentiaalisten uusien yrittäjien, kuten nuorten ja naisyrittäjien, ikääntyneiden henkilöiden ja vammaisten henkilöiden erityisiin tarpeisiin.

- (25) Ohjelmassa olisi otettava huomioon komission suosituksessa 2003/361/EY¹ määritellyt pk-yritykset. Tätä asetusta sovellettaessa komission olisi kuultava pk-yritysten osalta kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä, myös jäsenvaltioiden pk-yrityksiä edustavia julkisia ja yksityisiä järjestöjä sekä kaupanedistämisjärjestöjä.
- (26) Ohjelmalla olisi tuettava ja edistettävä innovointikulttuuria ja sellaisten teollisuuden ekosysteemien kehittämistä, jotka voivat edistää yritysten perustamista ja pk-yritysten kasvua, keskittyen kaikkiin pk-yrityksiin, jotka pystyvät vastaamaan yhä kilpaillumman ja entistä nopeammin muuttuvan ympäristön ja vihreän ja digitaalisen siirtymän asettamiin haasteisiin. Ohjelmalla olisi pyrittävä tukemaan innovaatioiden käyttöönottoprosessia edistämällä uusia yhteistyöhön perustuvia liiketoimintamalleja, verkostoitumista ja tietämyksen ja resurssien jakamista myös eurooppalaisten kumppanuuksien klustereiden ja liike-elämän verkostojärjestöjen kautta.
- (27) Luotaessa työohjelmia tuen tarjoamiseksi pk-yrityksille olisi otettava huomioon pk-yritysstrategian ja pk-yrityksiä tukevan Small Business Act -aloitteen strategiset määräykset sekä pk-yritysten toimintaympäristö, sellaisena kuin se esitetään pk-yritysten tuloksellisuustarkastelussa. Huomiota olisi kiinnitettävä myös pk-yritysedustajien verkostoon.

¹ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (28) Monet unionin kilpailukykyongelmista liittyvät pk-yritysten vaikeuksiin saada rahoitusta. Kyseiset vaikeudet aiheutuvat siitä, että pk-yritykset eivät pysty osoittamaan luottokelpoisuuttaan eikä niillä ole riittävästi varoja velkojen vakuudeksi (vakuudet ja takaukset) tai siitä, että ne tuntevat heikosti mekanismit, jotka ovat jo olemassa unionin tasolla, kansallisella tasolla tai paikallisella tasolla ja joilla niiden toimintaa tuetaan. Rahoitukseen liittyviä lisähaasteita syntyy siitä, että pk-yritysten on pysyttävä kilpailukykyisinä sitoutumalla muun muassa innovaatioiden käyttöönottoon, digitalisaatioon ja kansainvälistymiseen sekä työvoimansa ammattitaidon kohentamiseen ja uudelleenkouluttamiseen. Rahoituksen rajoitetulla saannilla on kielteinen vaikutus yritysten perustamiseen, kasvuun ja elinkelpoisuuteen sekä uusien yrittäjien halukkuuteen ottaa haltuunsa elinkelpoisia yrityksiä sukupolvenvaihdon yhteydessä.
- (29) Osaamispuula on merkittävä este yrityskasvulle unionissa. Yrittäjyyden edistämiseksi unionissa ja pk-yritysten kasvun ja niiden vihreän ja digitaalisen siirtymän tukemiseksi ohjelmalla olisi edistettävä ja parannettava osaamisen ja mentorointijärjestelyjen saatavuutta pk-yrityksissä, ja erityisesti teknologia-, yrittäjyys- ja johtamisosaamisen kehittämisen alalla. Tässä yhteydessä komission olisi koordinoitava toimiaan muissa unionin, kansallisissa ja alueellisissa ohjelmissa toteutettujen aloitteiden kanssa synergioiden lisäämiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi.

- (30) Jotta markkinahäiriöistä päästäisiin eroon ja voitaisiin varmistaa, että pk-yritykset, mukaan lukien startup- ja scale-up-yritykset, pysyvät edelleen unionin talouden kilpailukyvyyn kivijalkana, pk-yrityksille on myönnettävä ylimääräistä tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/523¹ perustetun InvestEU-rahaston pk-yritysten politiikkaikkunan puitteissa perustettujen velka- ja pääomarahoituvälineiden muodossa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1287/2013² nojalla käyttöön otettu lainantakausjärjestely on osoittanut lisäarvonsa, ja sen odotetaan tuovan positiivisia vaikutuksia vähintään 500 000 pk-yritykselle. Enemmän huomiota voitaisiin kiinnittää siihen, miten mahdollisten edunsaajien keskuudessa voidaan lisätä tietoisuutta pk-yrityksille tarkoitetun InvestEU-ohjelman hyödyntämismahdollisuudesta.
- (31) Ohjelman mukaisilla toimilla olisi pyrittävä saavuttamaan sen poliittiset tavoitteet paitsi avustuksin, myös helpottamalla InvestEU-rahaston pk-yritysten politiikkaikkunan puitteissa perustettujen rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden saatavuutta, ja olisi lisättävä synergioita muiden unionin ohjelmien kanssa. Kaikilla toimilla olisi saatava aikaan selvää unionin tason lisäarvoa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1287/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yritysten kilpailukykyä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan ohjelman (COSME) (2014–2020) perustamisesta ja päätöksen N:o 1639/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 33).

- (32) Ohjelmasta olisi tarjottava tehokasta tukea pk-yrityksille niiden koko elinkaaren ajan tarjoamalla tukea pk-yrityksille yhteishankkeiden kumppaneiden löytämisestä tuotteiden kaupallistamiseen ja markkinoille pääsyyn, valmiuksien kehittämiseen ja yhteistyöhön kannustamiseen klustereiden ja liike-elämän verkostojärjestöjen välillä. Ohjelman olisi myös tuettava pk-yrityksiä vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä, ja sen olisi pohjauduttava pk-yrityksistä kehitettyyn ainutlaatuihin osaamiseen ja asiantuntemukseen ja pitkään kokemukseen, joka on saatu työskentelystä unionin, kansallisten ja alueellisten sidosryhmien kanssa. Kyseisen tuen olisi pohjauduttava kokemuksiin Yritys-Eurooppa -verkostosta (Enterprise Europe Network, EEN), keskitetystä asiointipisteestä, jolla parannetaan pk-yritysten kilpailukykyä ja kehitetään niiden liiketoimintaa sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella. Yritys-Eurooppa -verkosto jatkaa palvelujen tarjoamista muiden unionin ohjelmien, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...¹⁺ perustetun Horisontti Eurooppa -ohjelman puolesta hyödyntämällä kyseisten ohjelmien taloudellisia resursseja. Yritys-Eurooppa -verkoston olisi myös tuettava pk-yritysten tehostettua osallistumista sisämarkkinoita koskevien poliittisten aloitteiden laatimiseen esimerkiksi julkisten hankintojen ja standardointiprosessien alalla. Yritys-Eurooppa -verkoston olisi lisättävä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...²⁺⁺ perustettujen Digitaalinen Eurooppa -ohjelman mukaisten eurooppalaisten digitaali-innovointikeskittymien ja InvestEU-neuvontakeskuksen kanssa. Menestyksekkäs mentorijärjestelmä – Erasmus nuorille yrittäjille – olisi lisäksi tarkoitus säilyttää välineenä, jolla annetaan uusille yrittäjille tai yrittäjyyttä harkitseville mahdollisuus hankkia liiketoiminta- ja johtamiskokemusta saattamalla oppimistarkoituksessa uusi yrittäjä yhteen jonkin toisen maan kokeneen yrittäjän kanssa ja vahvistamalla näin yrittäjyystaitoja. Ohjelmassa olisi pyrittävä laajentamaan sen maantieteellistä kattavuutta ja tarjottava yrittäjille enemmän tällaisia yhteensaattamismahdollisuuksia, tarpeen mukaan täydentäen muita unionin aloitteita.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 7064/20 (2018/0224(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta.

⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 6789/20 (2018/0227(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (33) Hallinnollisen rasitteen pienentämiseksi ja ohjelman aloitteiden hyödyntämismahdollisuuksien parantamiseksi olisi toteutettava lisätoimia vähentämällä pk-yrityksille monimutkaisista hakumenettelyistä ja osallistumisvaatimuksista koituvia kustannuksia. Tässä yhteydessä Yritys-Eurooppa -verkoston olisi oltava tärkein tietopiste pk-yrityksille, jotka ovat kiinnostuneita hyödyntämään unionin varoja, ja sen tehtävänä on toimia keskitettynä asiointipisteenä ja tarjota kohdennettua neuvontaa. On tärkeää hyödyntää pk-yritysten nykyisistä tukitoimista saatuja kokemuksia ja samalla suhtautua avoimesti toimien mukauttamiseen pk-yritysten toimintaolosuhteiden muuttuessa sisämarkkinoilla erityisesti digitalisaation ja sääntelytaakan vaikutuksesta.

- (34) Koska klusterit tarjoavat suotuisan ja elinvoimaisen liiketoimintaympäristön, ne ovat strateginen väline pk-yritysten kilpailukyvyn ja toiminnan laajentamisen tukemiseksi. Ne voivat helpottaa vihreää ja digitaalista siirtymää teollisuudessa, mukaan lukien palvelujen osalta, ja vahvistaa alueiden talouden kehitystä luomalla kasvua ja työpaikkoja. On tärkeää, että yhteisklusterialoitteilla saadaan aikaan kriittistä massaa, sillä tämä vauhdittaa pk-yritysten kasvua. Klustereilla yhdistetään erikoistuneita teollisuuden ekosysteemejä ja luodaan näin pk-yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja integroidaan ne paremmin unionin ja globaaleihin strategisiin arvoketjuihin. Euroopan klusteriyhteistyöfoorumin ja Euroopan resurssitehokkuuden tietokeskuksen tukemien kansainvälisten sekä alueidenvälisten kumppanuusstrategioiden kehittämiseen ja yhteistoimien toteuttamiseen olisi annettava tukea. Tuella olisi myös autettava pk-yrityksiä luomaan yhteyksiä kolmansien maiden pk-yrityksiin. Kestävää kumppanuutta olisi kannustettava tarjoamalla jatkuvaa rahoitusta, jos tulos- ja osallistumistavoitteet saavutetaan. Suora tuki pk-yrityksille olisi kanavoitava klusteriorganisaatioiden kautta seuraavissa toimissa: huipputeknologian, uusien liiketoimintamallien sekä vähähiilisten ja resurssitehokkaiden ratkaisujen käyttöönoton edistäminen, luovuus ja suunnittelu, osaamisen kehittäminen, taitavien työntekijöiden houkuttelevaaminen, yrittäjyyden vauhdittaminen ja kansainvälistyminen. Kyseiseen pk-yrityksille annettavaan suoraan tukeen olisi otettava mukaan muita pk-yritysten tukeen erikoistuneita toimijoita, jotta helpotetaan teollisuuden muutosta ja älykkään erikoistumisen strategioiden toteuttamista. Ohjelmalla olisi näin ollen edistettävä ja luotava yhteyksiä unionin innovointikeskittymiin, erityisesti sen digitaali-innovointikeskittymiin, ja koheesiopolitiikan ja Horisontti Eurooppa -ohjelman puitteissa tehtyihin investointeihin. Yhteisvaikutuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...¹⁺ perustetun Erasmus+ -ohjelman kanssa voitaisiin myös tutkia.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ... kuuta ..., unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta (EUVL L...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 14148/20 (2018/0191(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (35) Ohjelmalla olisi autettava parantamaan suhteita yritysten, erityisesti pk-yritysten, ja yliopistojen, tutkimuslaitosten ja muiden tietämyksen luomiseen ja levittämiseen osallistuvien laitosten välillä. Nämä suhteet voisivat auttaa parantamaan yritysten valmiuksia vastata strategiaan haasteisiin, jotka ovat seurausta uudesta kansainvälisestä ympäristöstä.
- (36) Pk-yritykset kohtaavat pienemmän kokonsa vuoksi erityisiä kasvun esteitä. Niiden on erityisen hankalaa kasvattaa ja laajentaa tiettyjä liiketoimintojaan. Pk-yrityksille kohdennettuun välineeseen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1291/2013¹ perustetun Horisontti 2020 -ohjelman alaisiin uusiin teollisuuden arvoketjuihin keskittyviin unionin klusterihankkeisiin liittyvien kokemusten perusteella ohjelmasta olisi tarjottava tukea pk-yritysten toiminnan laajentamista varten, kaikissa niiden kehityksen keskeisissä vaiheissa, myös tukea kansainvälistymistä, innovointien käyttöönottoa ja kaupallistamistoimia varten. Kyseinen tuki täydentäisi Euroopan innovaationeuvostosta tarjottavaa tukea Horisontti Eurooppa -ohjelman puitteissa keskittyen pääasiassa läpimurto- ja disruptiiviseen innovointiin, ja näin ollen innovatiivisiin pk-yrityksiin, ja erityisesti markkinoita luovaan innovointiin mutta tukien samalla kaiken tyyppistä innovointia, myös asteittaista innovointia.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1291/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Horisontti 2020" (2014–2020) ja päätöksen N:o 1982/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 104).

- (37) Luovuus ja kaikenlainen innovointi, mukaan lukien innovointi paremman resurssi- ja energiatehokkuuden saavuttamiseksi, ovat ratkaisevan tärkeitä unionin teollisten arvoketjujen kilpailukyvyn kannalta. Ne toimivat katalysaattoreina yritys- ja teollisuussektorin nykyaikaistamiselle ja edistävät älykästä, osallistavaa ja kestävä kasvua. Luovuutta ja innovointia ei ole kuitenkaan hyödynnetty pk-yrityksissä riittävästi. Sen vuoksi ohjelmasta olisi tuettava kohdennettuja toimia, verkostoja ja kumppanuuksia, joilla edistetään luovuuteen pohjautuvaa innovointia, jotta pk-yritykset voivat onnistua vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä koko teollisessa arvoketjussa ja kaikissa teollisuuden ekosysteemeissä.
- (38) Eurooppalaisilla standardeilla on merkittävä asema sisämarkkinoilla. Ne ovat elintärkeitä yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukyvyille. Eurooppalaiset standardit ovat ratkaisevan tärkeä väline myös unionin lainsäädännön ja politiikan tukemiseksi ja vihreän ja digitaalisen siirtymän vauhdittamiseen pyrkivillä useilla keskeisillä aloilla, kuten energia, ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu, tieto- ja viestintätekniologia, resurssien kestävä käyttö ja kierrätys, innovointi, tuoteturvallisuus, kuluttajansuoja, työntekijöiden turvallisuus ja työolot sekä ikääntyvä väestö, ja näin niiden panos on positiivinen koko yhteiskunnan kannalta. Jotta standardeista saatava hyöty olisi mahdollisimman suuri, kokemuksesta voidaan todeta, että standardien laatimista on nopeutettava ja sen oikea-aikaisuutta on parannettava ja on ponnisteltava enemmän, jotta kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, mukaan lukien kuluttajien edustajat, saataisiin paremmin mukaan.

- (39) Euroopan standardointitoimia säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1025/2012¹, ja ne pannaan täytäntöön pitkäaikaisilla julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksilla, jotka ovat keskeisen tärkeitä, jotta saavutetaan kyseisessä asetuksessa samoin kuin yleisessä ja alakohtaisessa unionin standardointipolitiikassa vahvistetut tavoitteet.
- (40) Hyvin toimiva yhteinen taloudellisia ja muita kuin taloudellisia tietoja koskeva raportointikehys on olennaisen tärkeä sisämarkkinoiden, rahoitusmarkkinoiden tehokkaan toiminnan sekä yhdentyneiden rahoituspalvelumarkkinoiden toteuttamisen kannalta pankki- ja pääomamarkkinaunionin yhteydessä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (41) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002¹ mukaisesti kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antavan elimen (International Accounting Standards Board) hyväksymät kansainväliset tilinpäätösstandardit (IFRS) ja kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean niihin liittyvät tulkinnat olisi sisällytettävä unionin oikeuteen, jotta yhtiöt, joiden arvopaperit on noteerattu säännellyillä markkinoilla unionissa, soveltaisivat niitä, mutta ainoastaan, jos IFRS-standardit täyttävät mainitussa asetuksessa säädetyt vaatimukset, joihin kuuluu vaatimus, jonka mukaan tilinpäätös antaa "oikean ja riittävän kuvan" siten kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/34/EU² säädetään, ja ovat Euroopan yleisen edun mukaisia. Tällaiset kansainväliset tilinpäätösstandardit on tarpeen laatia avoimella ja demokraattisesti vastuullisella tavalla. IFRS-standardeilla on siten merkittävä rooli sisämarkkinoiden toiminnassa, ja siksi on unionin edun mukaista varmistaa, että IFRS-standardien laadinta- ja hyväksyntäprosesseissa syntyy standardeja, jotka ovat yhdenmukaisia sisämarkkinoiden oikeudellisen kehyksen vaatimusten kanssa. Sen vuoksi on tärkeää luoda ohjelmalla soveltuvat rahoitusjärjestelyt IFRS-säätiötä varten.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1606/2002, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2002, kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta (EYVL L 243, 11.9.2002, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

- (42) Kun otetaan huomioon Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antavan ryhmän (EFRAG) tehtävä sen arvioimisessa, ovatko IFRS-standardit unionin oikeuden vaatimusten ja politiikan mukaisia, sellaisina kuin niistä on säädetty asetuksessa (EY) N:o 1606/2002, on myös tarpeen, että unioni varmistaa EFRAGin rahoituksen jatkuvuuden ja osallistuu siten kyseiseen rahoittamiseen ohjelman kautta. EFRAGin teknisessä työssä olisi keskityttävä antamaan komissiolle teknistä neuvontaa IFRS-standardeja hyväksyttäessä sekä asiaankuuluvaan unionin tason osallistumiseen kyseisten IFRS-standardien laadintaan, ja siinä olisi varmistettava, että unionin edut otetaan asianmukaisesti huomioon kansainvälisessä standardisointiprosessissa. Kyseisiin etuihin olisi sisällyttävä varovaisuuden käsite sekä direktiivissä 2013/34/EU säädetyn "oikeaa ja riittävää kuvaa" sekä asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn Euroopan yleistä etua koskevan vaatimuksen säilyttäminen, kun otetaan huomioon IFRS-standardien vaikutus rahoitusvakauteen ja talouteen. Osaksi EFRAGia on perustettu eurooppalainen yritysraportointiosasto (Corporate Reporting Lab) edistämään innovointia ja hyvien toimintatapojen kehittämistä yritysraportoinnin alalla. Se tarjoaa foorumin, jossa yritykset ja investoijat voivat jakaa hyviä toimintatapoja erityisesti muiden kuin taloudellisten tietojen raportoinnin ja kestävä kehityksen raportoinnin alalla. Tämän työn pohjalta EFRAGin olisi lisäksi edistettävä muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevien standardien kehittämistä.

- (43) Kansainvälisen tilintarkastajaliiton, jäljempänä 'IFAC', hallinnonuudistuksen seurannasta vastaava kansainvälinen seurantaryhmä perusti vuonna 2005 lakisääteisen tilintarkastuksen alalle julkisen edun valvontalautakunnan, jäljempänä 'PIOB'. PIOB:n tehtävänä on valvoa kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) vahvistamiseen johtavaa prosessia ja muuta IFAC:n harjoittamaa yleishyödyllistä toimintaa. Kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja voidaan hyväksyä sovellettavaksi unionissa erityisesti sillä edellytyksellä, että ne on laadittu asianmukaista menettelyä noudattaen julkisen valvonnan alaisena ja läpinäkyvyyttä noudattaen, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY¹ 26 artiklassa edellytetään. Kun otetaan huomioon kansainvälisten tilintarkastusstandardien käyttöönotto unionissa ja PIOB:n keskeinen asema sen varmistamisessa, että standardit täyttävät direktiivissä 2006/43/EY asetetut vaatimukset, ohjelmassa on tärkeää ottaa käyttöön asianmukaiset rahoitusjärjestelyt PIOB:n osalta.
- (44) Unioni edistää korkeatasoista kuluttajansuojaa, parantaa kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja edistää kuluttajien keskeistä asemaa sisämarkkinoilla tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden politiikkaa ja pyrkimällä varmistamaan, että kuluttajina toimiessaan kansalaiset saavat mahdollisimman paljon hyötyä sisämarkkinoista ja että heidän turvallisuuttaan ja oikeudellisia ja taloudellisia etujaan suojellaan asianmukaisesti ja konkreettisin toimin. Unionin on myös tarpeen varmistaa, että kuluttaja- ja tuoteturvallisuuslainsäädännön noudattamista valvotaan asianmukaisesti ja yhdenvertaisesti käytännössä ja että yrityksillä on tasapuoliset toimintaedellytykset, ja että kilpailu sisämarkkinoilla on näin ollen oikeudenmukaista. Lisäksi on syytä antaa kuluttajille vaikutusmahdollisuuksia ja kannustaa ja avustaa heitä tekemään kestäviä ja tietoon perustuvia valintoja ja edistää näin kestäväää ja energia- ja resurssitehokasta taloutta ja kiertotaloutta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

- (45) Ohjelmalla olisi pyrittävää lisäämään kuluttajien, yritysten, kansalaisyhteiskunnan edustajien ja viranomaisten tietoa unionin kuluttajia ja turvallisuutta koskevasta lainsäädännöstä. Lisäksi sillä olisi pyrittävä parantamaan kuluttajien ja kuluttajia edustavien organisaatioiden vaikutusmahdollisuuksia kansallisella ja unionin tasolla. Ohjelman olisi pyrittävä tähän erityisesti tukemalla Euroopan kuluttajaliittoa (BEUC), joka on vakiintunut ja tunnustettu kansalaisjärjestö, joka edustaa kuluttajien etuja kaikkeen asiaan kuuluvaan unionin politiikkaan nähden, minkä ansiosta kyseisellä kansalaisjärjestöllä on valmiudet lisätä yhteisvaikutusta kuluttajien edunvalvonnan parantamiseksi. Sen olisi myös toimittava näin erityisesti tukemalla eurooppalaista standardointiasioiden kuluttajajärjestöä (ANEC), joka edustaa kuluttajien etuja standardointikysymyksissä. Tässä erityistä huomiota olisi kiinnitettävä uusiin markkinatarpeisiin, jotka liittyvät kestävän kulutuksen edistämiseen, keskittyen erityisesti toimiin, joilla puututaan harhaanjohtaviin tuotteiden suunniteltua vanhenemista koskeviin käytäntöihin ja muihin harhaanjohtaviin käytäntöihin, kuten perusteettomiin ympäristöväitteisiin, ja parantaen kuluttajille suunnattua tiedotusta tuotteiden kestävyydestä ja korjattavuudesta. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä sellaisten heikkouksien torjuntaan ja sellaisiin haasteisiin vastaamiseen, jotka johtuvat talouden digitalisaatiosta esimerkiksi verkkoon liitettyjen tuotteiden, esineiden internetin, tekoälyn ja algoritmien käytön osalta sekä uusien kulutusmallien ja liiketoimintamallien kehittämisestä. Ohjelmasta olisi tuettava toimia, jotka liittyvät markkinoita koskevien tietojen kehittämiseen, mukaan lukien kuluttajia koskevien unionin tulostaulujen julkaiseminen.

- (46) Ohjelmasta olisi tuettava kansallisia toimivaltaisia viranomaisia, mukaan luettuna tuoteturvallisuuden seurannasta vastaavat viranomaiset, jotka tekevät yhteistyötä erityisesti vaarallisia kulutustuotteita koskevan EU:n nopean hälytysjärjestelmän kautta. Ohjelmasta olisi myös tuettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY¹ ja asetuksen (EY) N:o 765/2008 noudattamisen valvontaa kuluttajansuojan ja tuoteturvallisuuden osalta sekä kuluttajansuoja-asioiden yhteistyöverkoston toimintaa ja kansainvälistä yhteistyötä kolmansien maiden ja unionin asianomaisten viranomaisten välillä. Ohjelmalla olisi myös pyrittävä varmistamaan, että kaikilla kuluttajilla ja kauppiaille on mahdollisuus käyttää laadukasta tuomioistuinten ulkopuolista riidanratkaisua ja verkkovälitteistä riidanratkaisua ja saada tietoja muutoksenhakumahdollisuuksiin osallistumisesta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4).

- (47) Ohjelmasta olisi tuettava myös Euroopan kuluttajakeskusten verkostoa, joka auttaa kuluttajia hyödyntämään unionin kuluttajaoikeuksia, kun he hankkivat tavaroita ja palveluja valtioiden rajojen yli sisämarkkinoilla ja Euroopan talousalueella, joko verkon kautta tai matkoillaan. Verkosto, johon kuuluu 29 keskusta ja jota on rahoitettu yhteisesti unionin kuluttajaohjelmista yli 15 vuoden ajan, on osoittanut lisäarvonsa vahvistettaessa kuluttajien ja kauppiaiden luottamusta sisämarkkinoihin. Se käsittelee vuodessa yli 120 000 kuluttajien tiedustelua ja saavuttaa miljoonia kansalaisia lehdistötiedotteillaan ja verkossa tapahtuvalla tiedotuksellaan. Se on yksi arvostetuimmista kansalaisten neuvontaverkostoista unionissa, ja useimmissa sen keskuksissa on yhteyspisteitä, jotka tarjoavat neuvontaa sisämarkkinalainsäädännön, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY¹, näkökohdista. Arvioinneissa on korostettu keskusten toiminnan jatkamisen merkitystä. Euroopan kuluttajakeskusten verkosto voi myös olla tärkeä tietolähde kuluttajien paikallistasolla kohtaamista haasteista ja ongelmista, jotka ovat merkityksellisiä unionin päätöksenteon ja kuluttajien etujen suojaamisen kannalta. Verkostossa aiotaan myös kehittää vastavuoroisia järjestelyjä kolmansissa maissa toimivien vastaavien elinten kanssa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

- (48) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 98/6/EY¹, 2005/29/EY², 2011/83/EU³, (EU) 2019/2161⁴ ja (EU) 2020/1828⁵ on hyväksytty, jotta voitiin muun muassa varmistaa kaikkialla sisämarkkinoilla kuluttajien tasavertainen kohtelu rajatylittävissä kysymyksissä, esimerkiksi kun on kyse vaatimustenvastaisten tuotteiden myynnistä moottoriajoneuvoalalla, tuotteiden laatueroista tai matkustajien kohtaamista ongelmista lentojen peruuntumisten tai pitkäaikaisten viivästymisten vuoksi. Direktiiveillä pyritään myös vahvistamaan jäsenvaltioiden valvontakapasiteettia, parantamaan tuoteturvallisuutta, lisäämään kansainvälistä yhteistyötä ja uusia muutoksenhakumahdollisuuksia etenkin oikeutettujen yksikköjen nostamien edustajakanteiden kautta. Komissio teki toukokuussa 2017 unionin kuluttaja- ja markkinointilainsäädäntöä koskevan toimivuustarkastuksen, jossa tuli esiin, että sääntöjen noudattamista on valvottava paremmin ja muutoksenhakua helpotettava, kun kuluttajille on aiheutunut vahinkoa kuluttajalainsäädännön rikkomisesta. Kun otetaan huomioon kyseinen toimivuustarkastus, mainittujen direktiivien ja toimien täysimääräisen täytäntöönpanon tukemisen ja niiden rajatylittävän täytäntöönpanon edistämisen olisi näin ollen oltava ensisijaista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta (EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/2161, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/6/EY, 2005/29/EY sekä 2011/83/EU muuttamisesta unionin kuluttajansuojasääntöjen täytäntöönpanon valvonnan parantamisen ja nykyaikaistamisen osalta (EUVL L 328, 18.12.2019, s. 7).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1828, annettu 25 päivänä marraskuuta 2020, kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta (EUVL L 409, 4.12.2020, s. 1).

- (49) Kansalaisiin vaikuttaa erityisen paljon rahoitusmarkkinoiden toiminta, ja siksi heidän olisi saatava enemmän tietoa asiaankuuluvista oikeuksista, riskeistä ja hyödyistä.

Rahoituspalvelut ovat sisämarkkinoiden keskeinen osatekijä, ja ne edellyttävät vankkoja sääntely- ja valvontapuitteita, joilla varmistetaan rahoitusvakauden ja kestävän talouden lisäksi myös korkeatasoinen suoja kuluttajille ja muille rahoituspalvelujen loppukäyttäjille, muun muassa vähittäissijoittajille, säästäjille, vakuutuksenottajille, eläkerahastosäästäjille ja edunsaajille, yksittäisille osakkeenomistajille, lainanottajille sekä pk-yrityksille.

Ohjelmalla olisi edistettävä kuluttajien ja muiden rahoituspalvelujen loppukäyttäjien valmiuksia osallistua politiikan laatimiseen myös tuottamalla ja levittämällä selviä, täydellisiä ja käyttäjäystävällisiä tietoja rahoitusmarkkinoilla tarjottavista tuotteista.

- (50) Ohjelmasta olisi sen vuoksi tuettava edelleen erityistoimia, jotka sisältyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/826¹ perustettuun unionin ohjelmaan (2017–2020) kuluttajien ja muiden finanssipalvelujen loppukäyttäjien osallistumisen lisäämisestä unionin politiikan laadintaan finanssipalvelualalla; ohjelmalla jatkettiin vuosien 2012–2017 pilottihanketta ja valmistelutoimia. Tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että poliittiset päättäjät ovat tietoisia muiden sidosryhmien kuin rahoitussektorin ammattilaisten näkökannoista ja jotta varmistetaan kuluttajien ja muiden rahoituspalvelujen loppukäyttäjien parempi edustus. Ohjelmassa olisi jatkuvasti kehitettävä menetelmiä ja parhaita käytäntöjä, joilla kuluttajien ja rahoituspalveluiden loppukäyttäjien sitoutumista lisätään, jotta voidaan määrittää unionin päätöksenteon kannalta olennaiset asiat ja varmistaa, että turvataan kuluttajien edut rahoituspalvelujen alalla. Tämän olisi parannettava rahoituspalvelupolitiikkaa, erityisesti rahoituspalvelupolitiikkaa, jolla pyritään edistämään sitä, että rahoitusalan sääntelyyn liittyviä kysymyksiä ymmärretään yleisesti paremmin ja finanssiosaaminen kohenee.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/826, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, unionin ohjelman perustamisesta vuosiksi 2017–2020 kuluttajien ja muiden finanssipalvelujen loppukäyttäjien osallistumista unionin politiikan laadintaan finanssipalvelualalla lisäävien erityistojien tukemista varten (EUVL L 129, 19.5.2017, s. 17).

- (51) Vuosina 2012–2017 toteutetun pilottihankkeen ja valmistelutoimen yhteydessä komissio antoi avustuksia kahdelle organisaatiolle vuotuisen avoimen ehdotuspyynnön tuloksena. Nämä kaksi organisaatiota ovat Finance Watch, joka perustettiin unionin avustuksilla vuonna 2011 kansainväliseksi voittoa tavoittelemattomaksi järjestöksi Belgian lainsäädännön nojalla, ja Better Finance, joka syntyi, kun vuonna 2009 alettiin järjestellä ja brändätä uudelleen jo olemassa olevia eurooppalaisia sijoittajien ja osakkeenomistajien liittoja. Asetuksella (EU) 2017/826 perustetussa valmiuksien kehittämiseen tähtäävässä ohjelmassa yksilöidään kyseiset kaksi järjestöä ainoiksi avustuksensaajiksi. Sen vuoksi on tarpeen jatkaa kyseisten järjestöjen yhteisrahoittamista ohjelman yhteydessä. Tätä rahoitusta olisi kuitenkin arvioitava perusteellisesti siltä pohjalta, mikä on sen teho ja saavutettu vaikutus asetettujen tavoitteiden täyttämiseen. Jos ilmenee muita mahdollisia avustuksensaajia, joiden pääasiallisena tavoitteena ja toimintana on ajaa kuluttajien ja loppukäyttäjien etuja unionin tasolla ja jotka edustavat jäsentensä kautta laajaa maantieteellistä aluetta ja monia eri intressejä, ehdotuspyynnön olisi oltava avoin niille.
- (52) Terveysten korkeatasoinen suojele kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualalla on välttämätöntä, jotta voidaan suojata kuluttajia ja sisämarkkinat toimisivat tehokkaasti. Turvallinen ja kestävä elintarvikkeiden toimitusketju on ennakkoodellytys yhteiskunnan ja sisämarkkinoiden toiminnalle. Valtioiden rajat ylittävien terveys- ja elintarvikekriisien estäminen on erittäin tärkeää, koska ne vaikeuttavat sisämarkkinoiden toimintaa rajoittamalla henkilöiden ja tavaroiden liikkuvuutta ja aiheuttamalla tuotantohäiriöitä ja muuttamalla kulutusta. Sen vuoksi ohjelmalla olisi tuettava konkreettisia toimia, kuten hätätoimenpiteiden perustamista eläin- ja kasvinterveyteen vaikuttavia kriisitilanteita varten.

- (53) Unionin oikeuden yleistavoitteena kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualalla on turvata ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkea taso elintarvikeketjussa, tukea eläinten hyvinvoinnin kohentamista, myötävaikuttaa kuluttajansuojan, kuluttajatiedotuksen ja ympäristönsuojelun korkeaan tasoon, myös luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja ottaa huomioon mahdollisten ilmastonmuutoksen vaikutusten aiheuttamat tilanteet jäsenvaltioissa, parantamalla samalla elintarvike- ja rehutuotannon kestävyyttä ja tukemalla elintarviketurvallisuutta ja hintojen kohtuullisuutta, vähentämällä elintarvikkeiden hävikkiä, lisäämällä tuotteiden laatustandardeja koko unionissa sekä vahvistamalla unionin elintarvike- ja rehuteollisuuden kilpailukykyä ja edistämällä uusien työpaikkojen luomista muun muassa tutkimusta ja innovointia tukemalla.

- (54) Kun otetaan huomioon ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkeaa tasoa koskevien toimien erityisluonne, tässä asetuksessa on säädettävä erityisistä kelpoisuusperusteista, jotka koskevat avustusten myöntämistä ja julkisten hankintojen käyttämistä. Erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046¹, jäljempänä 'varainhoitoasetus', säädetyistä taannehtivuuskiellon periaatteesta poiketen kiireellisten toimenpiteiden kustannusten olisi kiireellisen ja ennalta arvaamattoman luonteensa vuoksi oltava avustuskelpoisia, mukaan lukien kustannukset, jotka ovat syntyneet taudin tai kasvintuhoojan epäillystä esiintymisestä, kunhan esiintyminen vahvistetaan myöhemmin ja siitä ilmoitetaan komissiolle. Sen jälkeen, kun komissio on allekirjoittanut oikeudelliset sitoumukset ja arvioinut jäsenvaltioiden toimittamat maksupyynnöt, sen olisi tehtävä vastaavat talousarviositoumukset ja maksettava avustuskelpoiset kustannukset. Myös sellaisista valvonta-, ennaltaehkäisy- ja suojatoimenpiteistä aiheutuvien kustannusten olisi oltava avustuskelpoisia, jotka on toteutettu tilanteessa, jossa kolmannen maan tai jäsenvaltion alueella tai merentakaisissa maissa ja merentakaisilla alueilla esiintyy tai leviää tiettyjä eläintautia tai zoonooseja, jotka uhkaavat välittömästi unionin terveystilannetta, samoin kuin sellaisista suojatoimenpiteistä tai muista aiheellisista toimista aiheutuvien kustannusten, jotka on toteutettu unionin kasvien terveystilanteen tueksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (55) Koska kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehuala on yhä globaalimpi, jäsenvaltioiden suorittama virallinen valvonta on olennainen väline valvottaessa ja seurattaessa, että asiaankuuluvat unionin vaatimukset pannaan täytäntöön, niitä noudatetaan ja niiden noudattamista valvotaan, myös tuonnin osalta. Virallisten valvontajärjestelmien vaikuttavuus ja tehokkuus ovat erittäin tärkeitä pidettäessä yllä turvallisuuden korkeaa tasoa koko elintarvikeketjussa sekä kuluttajien luottamusta ja varmistettaessa samalla ympäristönsuojelun ja eläinten hyvinvoinnin korkea taso. Tällaisiin valvontatoimenpiteisiin olisi voitava saada unionin rahoitustukea. Etenkin unionin vertailulaboratorioille olisi voitava myöntää rahoitusosuus, jotta niille voidaan antaa tukea kustannuksiin, jotka aiheutuvat komission hyväksymien työohjelmien toteuttamisesta, ja rahoitusosuus voi myös olla saatavilla kasvin- ja eläinterveyden kansallisille vertailulaboratorioille, jotka Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625¹ mukaisesti saavat jäsenvaltioilta riittävän rahoituksen, edellyttäen, että voidaan selkeästi osoittaa, että toteutetut toimet ovat unionin arvojen mukaisia ja kyseisten toimien tukemiseen on saatavilla ohjelmasta riittävästi rahoitusta. Koska virallisen valvonnan vaikuttavuus riippuu myös siitä, onko valvontaviranomaisilla käytettävissään unionin oikeuden asianmukaisesti tuntevaa, hyvin koulutettua henkilöstöä, unionin olisi lisäksi voitava osallistua toimivaltaisten viranomaisten järjestämän, tällaisen henkilöstön koulutuksen ja vaihto-ohjelmien rahoitukseen.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2017/625, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta (virallista valvontaa koskeva asetukset) (EUVL L 95 7.4.2017, s. 1).

- (56) Mikrobilääkeresistenssi on kasvava terveysongelma unionissa ja koko maailmassa. Siksi ohjelmasta olisi oltava mahdollisuus yhteisrahoittaa mikrobilääkeresistenssin torjuntaa tukevia toimenpiteitä.
- (57) Osana ohjelmaa asetuksen (EY) N:o 223/2009 nojalla kehitetyt, tuotetut ja jaetut korkealaatuiset Euroopan tilastot ovat ratkaisevan tärkeitä näyttöön perustuvalle päätöksenteolle. Euroopan tilastojen olisi oltava saatavilla oikea-aikaisesti ja niillä olisi myötävaikutettava SEUT-sopimuksessa tarkoitetun unionin politiikan täytäntöönpanoon, etenkin vahvistetun ja yhdenmätyn talouden ohjauksen ja hallintotavan, sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, kestävän kehityksen, maatalouspolitiikan, Euroopan sosiaalisen ulottuvuuden sekä globalisaation osalta.
- (58) Euroopan tilastot ovat välttämättömiä unionin päätöksenteon ja unionin aloitteiden tulosten ja vaikutusten mittaamisen kannalta. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa Euroopan tilastojen jatkuva tarjoaminen ja kehittäminen noudattamalla unionin laajuista lähestymistapaa ja omaksumalla sisämarkkinoita laajempi perspektiivi, jotta voidaan kattaa unionin kaikki toiminnot ja toiminta-alat, mukaan luettuna yritysten ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen valistuneiden päätösten tekemiseksi.

- (59) Horisontaalisen luonteensa vuoksi asetuksessa (EY) N:o 223/2009 tarkoitettuun Euroopan tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun sovelletaan erityisvaatimuksia ja erityisesti kyseisessä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, siltä osin kuin on kyse tilastoperiaatteiden noudattamisesta sekä Euroopan tilastojärjestelmän toiminnasta ja sen hallinnoinnista, mukaan luettuna Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevälle komitealle ja komissiolle (Eurostat) osoitettu asema ja tehtävät, sekä tilastotoimien suunnittelun vahvistamisesta ja täytäntöönpanosta.
- (60) Euroopan tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun liittyvän ohjelman osan luonnos on toimitettu ennakkotarkastusta varten Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevälle komitealle asetuksen (EY) N:o 223/2009 mukaisesti.
- (61) Unioni ja jäsenvaltiot ovat sitoutuneet toimimaan eturintamassa Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanossa. Edistämällä Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamista unioni ja jäsenvaltiot tukevat vahvempaa, kestävämpää, osallisuutta paremmin edistävää, turvallisempaa ja vauraampaa Eurooppaa. Ohjelmalla olisi edistettävä Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoa, myös asettamalla keskenään tasapainoon kestävän kehityksen taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöön liittyvä ulottuvuus, ja tätä tarkoitusta varten olisi sitouduttava selkeästi ja näkyvästi Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden valtavirtaistamiseen.

- (62) Tässä ohjelmassa olisi otettava huomioon ilmastonmuutoksen torjumisen merkitys ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon liittyvien unionin sitoumusten mukaisesti, ja sillä edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista ja sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista 30 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. Ohjelman valmistelun ja toteutuksen aikana yksilöidään asiaankuuluvia toimia, ja niitä arvioidaan uudelleen asiaankuuluvien arviointien ja tarkasteluprosessien yhteydessä. Tässä yhteydessä ohjelmalla olisi tuettava toimintaa, joka noudattaa ilmasto- ja ympäristöstandardeja ja unionin keskeisiä painopistealoja eikä aiheuta merkittävää haittaa ympäristötavoitteille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/852¹ tarkoitetulla tavalla.
- (63) Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjelman rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät 16 päivänä joulukuuta 2020 talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien uusien omien varojen käyttöönottoa koskeva etenemissuunnitelma, annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen² 18 kohdan mukaisesti ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

² EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

- (64) Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa¹ määrätään yhteistyöstä ohjelman soveltamisalaan kuuluvilla aloilla unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvien Euroopan vapaakauppaliiton maiden välillä. Myös unioniin liittymässä olevien maiden, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden, Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden ja muiden kolmansien maiden olisi voitava osallistua ohjelmaan. Lisäksi ohjelmaan voi osallistua Sveitsi yhteistyöstä tilastoalalla tehdyssä Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti².
- (65) Kolmannet maat, jotka ovat ETAn jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistetun yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti hyväksytyn päätöksen perusteella. Kolmannet maat voivat osallistua myös muiden oikeudellisten välineiden perusteella. Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös, jossa edellytetään, että kolmannet maat myöntävät toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (66) Tähän ohjelmaan sovelletaan varainhoitoasetusta. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.

¹ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

² EUVL L 90, 28.3.2006, s. 2.

- (67) Edeltävien ohjelmien ja budjettikohtien nojalla toteutetut toimet ovat osoittautuneet asianmukaisiksi, ja ne olisi pidettävä voimassa. Ohjelmalla käyttöön otettavilla uusilla toimilla pyritään erityisesti vahvistamaan sisämarkkinoiden toimintaa. Jotta ohjelman toteuttamista voitaisiin yksinkertaistaa ja joustavoittaa ja näin saavuttaa paremmin sen tavoitteet, toimet olisi määriteltävä vain yleisinä luokkina. Ohjelmaan olisi sisällytettävä myös luettelot ohjeellisista toimista, jotka koskevat erityistavoitteita kilpailukyvyn tai kuluttajansuojan alalla, tai erityistoimista, jotka johtuvat sääntelyvaatimuksista, kuten erityistoimet standardoinnin, markkina- ja eläin-, elintarvike- ja rehualan ja Euroopan tilastojen aloilla.
- (68) On tarpeen täsmentää tiettyjä yhteisöjen luokkia, joille voidaan myöntää rahoitusta, sekä ne yhteisöt, joille voidaan myöntää rahoitusta ilman ehdotuspyyntöä.
- (69) Maailmantalouden jatkuvasti lisääntyvien keskinäisten yhteyksien ja digitalisaation vuoksi ohjelmassa olisi tarjottava edelleen mahdollisuus ulkopuolisten asiantuntijoiden osallistumiselle, esimerkiksi kolmansien maiden virkamiesten tai kansainvälisten järjestöjen edustajien tai talouden toimijoiden edustajien osallistuminen tiettyihin toimiin.
- (70) On tarpeen säätää yhteisrahoitussääntöjä ja avustuskelpoisia kustannuksia koskevista erityisperusteista. Koska joidenkin erityistavoitteiden osalta saattaa olla tarpeen rahoittaa avustuskelpoisia kustannuksia täysimääräisesti, olisi voitava poiketa varainhoitoasetuksen 190 artiklasta.

- (71) Varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdan nojalla avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimeen, jos hakija voi osoittaa, että toimi oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Vaikka tällaisissa tapauksissa ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset eivät lähtökohtaisesti olisi avustuskelpoisia, tämän olisi poikkeuksellisesti oltava mahdollista, kun otetaan huomioon tämän ohjelman viivästynyt voimaantulo ja jotta voidaan välttää mahdolliset unionin tuen häiriöt, mikä voisi haitata unionin etuja. Kun tämä on tarpeen jatkuvuuden varmistamiseksi sekä monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 alkuun ajoittuvan rajoitetun määräajan aikana jo alkaneeseen toimeen liittyvien kustannusten olisi näin ollen oltava avustuskelpoisia 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen, vaikka kyseiset kustannukset olisivat aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää. Samoista syistä ja samoin edellytyksin sekä poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 193 artiklan 4 kohdassa säädetään, toiminta-avustusten tapauksessa ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneiden kustannusten olisi oltava avustuskelpoisia.
- (72) EU:n talousarvion kokonaistarkastelusta 19 päivänä lokakuuta 2010 annetussa komission tiedonannossa esitetyn rahoitusohjelmien yhtenäisyyttä ja yksinkertaistamista koskevan sitoumuksen mukaisesti resursseja olisi jaettava muiden unionin rahoitusvälineiden kanssa, jos ohjelmassa suunniteltujen toimien tavoitteet ovat yhteisiä useille rahoitusvälineille; kaksinkertainen rahoittaminen ei kuitenkaan ole mahdollista.

- (73) Ohjelmalla olisi edistettävä yleistä tukea, jolla käsitellään syrjäisimpien alueiden erityistarpeita ja niiden integroimista sisämarkkinoille, kuten vahvistettiin hiljattain komission tiedonannossa "Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa".
- (74) Ohjelmalla olisi edistettävä yhteisvaikutuksia ja vältettävä päällekkäisyydet asiaan liittyvien unionin ohjelmien ja toimien kanssa. Ohjelman mukaisilla toimilla olisi täydennettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...¹⁺ perustetun tulliohjelman ja verotuksen alan yhteistyötä koskevan Fiscalis-ohjelman perustamisesta annettavalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella perustettavan Fiscalis-ohjelman toimia, joilla myös on tarkoitus tukea ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu 11 päivänä maaliskuuta 2021, tulliyhteistyötä koskevan Tulli-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1294/2013 kumoamisesta (EUVL L ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 5265/21 (2018/0232(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (75) Ohjelmalla olisi edistettävä yhteisvaikutuksia ja täydentävyyttä Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta annettavalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella perustettavasta Euroopan aluekehitysrahastosta myönnettävän pk-yritysten ja yrittäjyyden tuen kanssa. Lisäksi InvestEU-rahaston pk-yritysten politiikkaikkunasta taataan velka- ja pääomatuki, jolla parannetaan pk-yritysten rahoituksen saantia ja saatavuutta. Ohjelmalla olisi haettava yhteisvaikutuksia myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...¹⁺ perustetun avaruusohjelman kanssa siten, että pk-yrityksiä kannustetaan hyödyntämään kyseisissä ohjelmissa kehitettyjä läpimurtoinnovaatioita ja muita ratkaisuja.
- (76) Ohjelmalla olisi edistettävä yhteisvaikutuksia tutkimusta ja innovointia edistävän Horisontti Eurooppa -ohjelman kanssa. Tämä koskee erityisesti täydentävyyttä tulevan innovatiivisia yrityksiä käsittelevän Euroopan innovointineuvoston toimien kanssa sekä pk-yrityksille erityisesti Yritys-Eurooppa -verkon kautta tarkoitettujen tukitoimien kanssa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 14312/20 (2018/0236(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (77) Ohjelmalla olisi edistettävä yhteisvaikutuksia ja täydentävyyttä Digitaalinen Eurooppa -ohjelman kanssa, jolla edistetään unionin talouden ja julkisen sektorin digitalisaatiota ja parempaa kyberturvallisuutta.
- (78) Lisäksi ohjelmalla olisi pyrittävä saamaan aikaan yhteisvaikutuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...¹⁺ perustetun oikeusalan ohjelman kanssa, jolla tuetaan Euroopan oikeusalueen kehittämistä edelleen kansallisten oikeusjärjestelmien tehostamiseksi, sillä tämä on keskeinen tekijä, joka mahdollistaa oikeudenmukaisen ja kustannustehokkaan unionin talouden luomisen.
- (79) Ohjelmalla olisi edistettävä yhteisvaikutuksia Erasmus+ -ohjelman, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/...²⁺⁺ perustetun Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman ja Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta annettavalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella perustettavan Euroopan sosiaalirahasto plussan kanssa työvoiman ja nuorison liikkuvuuden alalla, mikä on keskeisen tärkeää hyvin toimivien sisämarkkinoiden kannalta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., oikeusalan ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1382/2013 kumoamisesta (EUVL L ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 6834/20 (2018/0208(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta (EUVL L ...).

⁺⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjaan ST 14153/20 (2018/0230(COD)) sisältyvän asetuksen numero ja alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (80) Toimia muun muassa eläinlääkintä- ja kasvinsuojelutoimenpiteitä eläinten ja kasvien terveyteen liittyvien kriisien tapauksessa voitaisiin täydentää unionin yhteisen maatalouspolitiikan ohjelmiin kuuluvilla markkinapohjaisilla toimilla.
- (81) Ohjelman mukaisesti toteutetuilla toimilla olisi tuotava selvää unionin tason lisäarvoa ja niitä olisi käytettävä käsittelemään oikeasuhteisesti markkinoiden toimintapuutteita tai optimaalista heikompia investointitilanteita niin, että toimet eivät ole päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäytä sitä.
- (82) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti. Neuvoa-antavaa menettelyä olisi sovellettava sellaisten työohjelmien hyväksymiseen, joilla pannaan täytäntöön kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia edistävät toimet. Tarkastusmenettelyä olisi sovellettava sellaisten täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen, jotka liittyvät toimiin, joilla tuetaan pk-yritysten kilpailukykyä, ja sellaisten täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen, jotka liittyvät ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkean tason ylläpitämistä tukevia toimia toteuttaviin työohjelmiin, ja pienempien yhteisrahoitusosuuksien vahvistamiseen, kun tämä on tarpeen eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyviä hätätoimenpiteitä koskevia toimia sekä vuotuisia ja monivuotisia kansallisia eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluohjelmia varten, sekä sellaisten täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen, jotka liittyvät elintarvikkeiden ja rehun turvallisuuden ylläpitämistä tukevia toimia toteuttaviin työohjelmiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (83) Jos ohjelman erityistavoitteiden välillä on saavutettavissa synergioita, tarvittavat säännökset voitaisiin panna täytäntöön yhteisessä työohjelmassa.
- (84) Unionin rahoituksen muodot ja ohjelman toteutusmenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä saavutetaan toimien erityistavoitteet ja saavutetaan tuloksia, kun otetaan huomioon erityisesti unionille koituva lisäarvo, tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasitus ja oletettu noudattamatta jättämisen riski. Tässä olisi muun muassa harkittava kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttämistä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoituksen, joka ei perustu toimien kustannuksiin, käyttämistä.
- (85) Säännöllisen seurannan sekä edistymisestä ja ohjelman vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta raportoinnin varmistamiseksi olisi otettava käyttöön alusta lähtien asianmukaiset puitteet ohjelman toimien ja tulosten seuraamista varten. Seurannan ja raportoinnin olisi perustuttava indikaattoreihin, joilla mitataan ohjelman vaikutuksia ennalta määriteltuihin lähtöarvoihin nähden.

- (86) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen¹ 22 ja 23 kohdan nojalla tätä ohjelmaa olisi arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämällä samalla erityisesti jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällytettävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia. Komission olisi laadittava väliarviointikertomus ohjelmasta tuettujen toimien tavoitteiden saavuttamisesta, tuloksista ja vaikutuksista, resurssien käytön tehokkuudesta ja niihin liittyvästä unionin lisäarvosta sekä loppuarviointikertomus vaikutuksista pidemmällä aikavälillä, toimien tuloksista ja kestävyydestä sekä synergioista muiden ohjelmien kanssa.
- (87) Pk-yrityksille myönnettävän tuen valvomiseksi ohjelmassa olisi käytettävä mitattavia suorituskäytännön indikaattoreita. Kyseisillä indikaattoreilla olisi mitattava ohjelmalla saavutettuja tuloksia ja vaikutuksia ohjelman erityistavoitteiden ja tiettyjen kohderyhmien (esimerkiksi naiset, nuoret ja ikääntyneet henkilöt) osalta edellyttäen, että tietoja on saatavilla ja mittaaminen on tarpeen. Valvottaessa on erityisen tärkeää mitata vihreälle ja digitaaliselle siirtymälle, kansainvälistymiselle ja innovoinnille annettavaa tukea. Lisäksi valvonnassa olisi otettava huomioon konteksti-indikaattorit, joilla ei mitata ohjelman suorituskäytännön vaan jotka antavat yleiskatsauksen pk-yritysten toimintaympäristöstä.

¹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (88) Ei-tyhjentävä luettelo eläintaudeista ja zoonooseista, joita varten voidaan myöntää rahoitusta hätätoimenpiteiden nojalla ja hävittämis-, torjunta- ja seurantaohjelmien nojalla olisi vahvistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 999/2001¹, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2160/2003², Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2003/99/EY³ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/429⁴ tarkoitettujen eläintautien perusteella.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 999/2001, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tietyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä (EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 2160/2003, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, salmonellan ja muiden tietyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tietyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta (EUVL L 325, 12.12.2003, s. 1).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/99/EY, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, tietyjen zoonoosien ja niiden aiheuttajien seurannasta, neuvoston päätöksen 90/424/ETY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 92/117/ETY kumoamisesta (EUVL L 325, 12.12.2003, s. 31).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/429, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, tarttuvista eläintaudeista sekä tietyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") (EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1).

- (89) Jotta voidaan ottaa huomioon tilanteet, joita aiheutuu eläintaudeista, joilla on merkittävä vaikutus karjankasvatukseen tai karjakauppaan, ihmisille uhkan aiheuttavien zoonoosien kehittyminen tai tieteen tai epidemiologian viimeaikainen kehitys samoin kuin eläintaudit, jotka todennäköisesti muodostavat uuden uhkan unionin kannalta, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat eläintautien ja zoonoosien luettelon muuttamista. Jotta voidaan ottaa huomioon tulevat kehityssuuntaukset, jotka koskevat yhteisöjä, joille voidaan myöntää ohjelmasta avustusta kuluttajien etujen varmistamiseen unionin tasolla, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat kyseisten yhteisöjen luettelon muuttamista. Jotta varmistetaan tuloksellinen arviointi, jolla mitataan ohjelman edistymistä sen tavoitteiden saavuttamisessa, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla tarpeen mukaan muutetaan luetteloa indikaattoreista, joita käytetään erityistavoitteiden saavuttamisen mittaamiseen sekä tämän asetuksen täydentämiseen perustamalla seuranta- ja arviointipuitteet. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Myös sidosryhmiä ja kuluttajajärjestöjä olisi kuultava. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

- (90) Merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat neuvoston päätöksen 2013/755/EU¹ nojalla saada rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.

¹ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (91) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95², (Euratom, EY) N:o 2185/96³ ja (EU) 2017/1939⁴ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. OLAFilla on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁵ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Neuvoston asetukset (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Neuvoston asetukset (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Neuvoston asetukset (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (92) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseiset säännöt vahvistetaan varainhoitoasetuksessa ja niissä vahvistetaan erityisesti menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, palkintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista, sekä säädetään taloushallinnon henkilöstön toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksyttäviin sääntöihin sisältyy myös yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (93) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/679¹ säännellään tähän asetukseen liittyvää jäsenvaltioissa tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten valvonnassa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1725² säännellään tähän asetukseen liittyvää komission suorittamaa henkilötietojen käsittelyä Euroopan tietosuojavaltuutetun valvonnassa. Toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa tietojenvaihdossa tai tietojen toimittamisessa olisi noudatettava asetuksessa (EU) 2016/679 säädettyjä henkilötietojen toimittamista koskevia sääntöjä, ja komission suorittamassa tietojenvaihdossa tai tietojen toimittamisessa olisi noudatettava asetuksessa (EU) 2018/1725 säädettyjä henkilötietojen toimittamista koskevia sääntöjä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (94) Asetuksessa (EY) N:o 223/2009 vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tilastojen tuottamista tilastosalaisuuden periaatetta noudattaen, ja säädetään, että kansallisten tilastolaitosten, muiden kansallisten viranomaisten ja komission (Eurostat) on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että salassapidettävien tietojen fyysisen ja loogisen suojauksen turvaamista koskevat periaatteet ja ohjeet yhdenmukaistetaan.
- (95) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli ohjelman perustamista sisämarkkinoiden toiminnan, yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukyyn ja kestävyiden sekä kuluttajansuojan parantamiseksi, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa varten sekä Euroopan tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua koskevia ohjelmointi- ja rahoituspuutteita kaudelle 2021–2027 varten, koska siihen liittyvät kysymykset ovat luonteeltaan rajat ylittäviä, vaan se voidaan unionin laajempien toimintamahdollisuuksien vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (96) Ohjelmalla olisi myös varmistettava unionin sisämarkkinoita, yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukykyä ja kestävyttä ja Euroopan tilastoja koskevien toimien parempi näkyvyys ja johdonmukaisuus unionin kansalaisten, yritysten ja viranomaisten kannalta.

- (97) Koska säädöksissä olevat muutossäännökset täyttävät tehtävänsä sillä hetkellä, kun ne tulevat voimaan, ja muutoksista, joita niillä tehdään muihin säädöksiin, tulee osa mainittuja säädöksiä kyseisellä hetkellä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 652/2014¹ kumoaminen ei vaikuta millään tavalla sen muutossäännöksillä muihin säädöksiin tehtyihin muutoksiin, eikä etenکään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 178/2002² ja neuvoston direktiiviin 2008/90/EY³ pysyvän kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitean perustamisen osalta, jotka pysyvät voimassa asetuksen (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta huolimatta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 652/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, elintarvikeketjuun, eläinten terveyteen ja eläinten hyvinvointiin, kasvien terveyteen ja kasvien lisäysaineistoon liittyvien menojen hallinnointia koskevista säännöksistä, neuvoston direktiivien 98/56/EY, 2000/29/EY ja 2008/90/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 178/2002, (EY) N:o 882/2004, (EY) N:o 396/2005, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 muuttamisesta sekä neuvoston päätösten 66/399/ETY, 76/894/ETY ja 2009/470/EY kumoamisesta (EUVL L 189, 27.6.2014, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1).

³ Neuvoston direktiivi 2008/90/EY, annettu 29 päivänä syyskuuta 2008, hedelmäntuotantoon tarkoitettujen hedelmäkasvien ja niiden lisäysaineiston pitämisestä kaupan (uudelleen laadittu toisinto) (EUVL L 267, 8.10.2008, s. 8).

- (98) Jotta voidaan varmistaa jatkuvuus asetuksella (EU) N:o 1287/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 254/2014¹, asetuksella (EU) 2017/826, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 258/2014², asetuksella (EU) N:o 652/2014, asetuksella (EU) N:o 99/2013 ja tällä ohjelmalla perustetun tuen antamisessa vuosien 2014–2020 ohjelmista yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukyvyn ja kestävyys-, kuluttajansuojan, rahoituspalvelujen asiakkaiden ja loppukäyttäjien ja rahoituspalveluja koskevan politiikan laatimisen alalla sekä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualalla ja Euroopan tilastojen alalla niin, että otetaan huomioon etenkin monivuotisten toimenpiteiden jatkuvuus ja edeltävien ohjelmien onnistumisen arviointi, ja jotta täytäntöönpano voi alkaa vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen alussa, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2021. Teknisen ja hallinnollisen avun määrärahoilla olisi 1 päivästä tammikuuta 2028 lukien kuitenkin katettava tarvittaessa ne menot, jotka liittyvät niiden toimien hallinnointiin, joita ei ole vielä saatu päätökseen ohjelman loppuun mennessä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 254/2014, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, monivuotisesta kuluttajaohjelmasta vuosiksi 2014–2020 ja päätöksen N:o 1926/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 84, 20.3.2014, s. 42).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 258/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, tilinpäätösraportointiin ja tilintarkastukseen liittyvien yksittäisten toimien tukemiseksi toteutettavasta unionin ohjelmasta kaudelle 2014–2020 ja päätöksen N:o 716/2009/EY kumoamisesta (EUVL L 105, 8.4.2014, s. 1).

- (99) Koska tämän asetuksen voimaantulo on viivästynyt, ei ole mahdollista noudattaa määräaikoja, jotka koskevat kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualan työohjelmien hyväksymistä ja jäsenvaltioiden vuosien 2021 ja 2022 eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluohjelmien toimittamista, eikä komission ole mahdollista noudattaa määräaika, joka koskee kyseisten ohjelmien hyväksymistä. Jotta voidaan varmistaa kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualan toimien asianmukainen täytäntöönpano vuosina 2021 ja 2022, kyseisiä määräaikoja ei saisi soveltaa vuosien 2021 ja 2022 osalta.
- (100) Asetukset (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 olisi sen vuoksi kumottava 1 päivästä tammikuuta 2021,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan ohjelma sisämarkkinoiden toiminnan ja yritysten, erityisesti mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten, kilpailukyvyn ja kestävyiden sekä kuluttajansuojan parantamiseksi, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualan menojen hallinnointia varten ja asetuksen (EY) N:o 223/2009 13 artiklassa tarkoitettuja Euroopan tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun käytettäviä ohjelmointi- ja rahoituspuitteita varten (sisämarkkinaohjelma), jäljempänä ‘ohjelma’, 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 väliseksi ajaksi. Ohjelman kesto vastaa monivuotisen rahoituskehityksen kesto.

Tässä asetuksessa vahvistetaan myös ohjelman tavoitteet ja niiden toteuttamiseksi tarvittavat avustuskelpoiset toimet, talousarvio vuosiksi 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt sekä ohjelman hallinnointijärjestelmä.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) ‘rahoitusta yhdistävällä toimella’ sellaista unionin talousarviosta tuettavaa toimea, myös silloin, kun se kuuluu varainhoitoasetuksen 2 artiklan 6 kohdassa määriteltyyn rahoitusta yhdistävään välineeseen tai foorumiin, joka yhdistää unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, tai rahoitusvälineitä ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;
- 2) ‘Euroopan tilastoilla’ asetuksen (EY) N:o 223/2009 mukaisesti kehitettyjä, tuotettuja ja jaettuja tilastoja;
- 3) ‘oikeussubjektilla’ luonnollista henkilöä tai unionin, kansallisen tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua oikeussubjektia, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;
- 4) ‘mikroyrityksillä sekä pienillä ja keskisuurilla yrityksillä’ tai ‘pk-yrityksillä’ suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikroyrityksiä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä;

- 5) ‘klustereilla ja liike-elämän verkostojärjestöillä’ riippumattomien osapuolten muodostamia rakenteita tai organisoituneita ryhmiä, jotka organisaatioiden muodossa tukevat yhteistoimintaa, verkostoitumista ja koulutustoimintaa sellaisten yritysryhmien kanssa, joiden tarkoituksena on tarjota tai välittää erityisiä ja räätälöityjä tukipalveluja yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, jotta voidaan kannustaa muun muassa innovointiin ja kansainvälistämistöimiin, myös edistämällä tilojen ja laitteiden jakamista ja tietämyksen ja asiantuntemuksen vaihtoa.

3 artikla

Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleiset tavoitteet ovat seuraavat:
 - a) parannetaan sisämarkkinoiden toimintaa ja suojellaan etenkin kansalaisia, kuluttajia ja pk-yrityksiä ja parannetaan niiden vaikutusmahdollisuuksia valvomalla unionin oikeuden noudattamista, helpottamalla markkinoille pääsyä, laatimalla standardeja ja edistämällä ihmisten, eläinten ja kasvien terveyttä ja eläinten hyvinvointia kestävän kehityksen periaatteita noudattaen ja korkeatasoisen kuluttajansuojan varmistuen sekä tiivistämällä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission ja unionin erillisvirastojen välistä yhteistyötä;

- b) kehitetään, tuotetaan ja jaetaan korkealaatuisia, vertailukelpoisia, oikea-aikaisia ja luotettavia Euroopan tilastoja, jotka ovat kaiken unionin politiikan suunnittelun, seurannan ja arvioinnin perustana ja joiden avulla kansalaiset, poliittiset päättäjät, viranomaiset, yritykset, tiedeyhteisö ja media voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja osallistua aktiivisesti demokraattiseen prosessiin.

2. Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

- a) parannetaan sisämarkkinoiden tehokkuutta ottaen huomioon muun muassa digitaalinen muutos:
 - i) edistämällä syrjivien, perusteettomien tai kohtuuttomien esteiden ennaltaehkäisemistä ja poistamista, tukemalla unionin oikeuden kehittämistä, täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa seuraavilla aloilla: tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinat, myös parantamalla vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista, julkisia hankintoja koskevat säännöt, yhtiöoikeus, sopimusoikeus ja sopimussuhteen ulkopuolinen oikeus, rahanpesun torjuntaa koskevat säännöt, pääoman vapaa liikkuvuus, rahoituspalveluja ja kilpailua koskevat säännöt, mukaan luettuna käyttäjäkeskeisten hallintovälineiden kehittäminen;
 - ii) tukemalla tehokasta markkinavalvontaa kaikkialla unionissa sen varmistamiseksi, että unionin markkinoilla asetetaan saataville ainoastaan sellaisia turvallisia ja vaatimustenmukaisia tuotteita, jotka tarjoavat korkeatasoisen suojan kuluttajille ja muille loppukäyttäjille, mukaan lukien verkossa myytävät tuotteet, sekä suuremman yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi markkinavalvontaviranomaisten kesken kaikkialla unionissa ja markkinavalvontaviranomaisten valmiuksien lisäämiseksi unioninlaajuisesti;

- b) vahvistetaan pk-yritysten kilpailukykyä ja kestävyyttä ja saadaan unionin tasolla aikaan täydentävyyttä toimenpiteillä, joilla
- i) tarjotaan erimuotoista tukea pk-yrityksille sekä klustereille ja liike-elämän verkostojärjestöille, myös matkailualalla, ja tuetaan näin ollen pk-yritysten kasvua, toiminnan laajentamista ja perustamista;
 - ii) helpotetaan markkinoillepääsyä, myös pk-yrityksiä kansainvälistämällä;
 - iii) edistetään yrittäjyyttä ja yrittäjyysosaamisen hankkimista;
 - iv) tarjotaan suotuisa liiketoimintaympäristö pk-yrityksille, tuetaan pk-yritysten digitaalista muutosta ja edistetään uusia liiketoimintamahdollisuuksia pk-yrityksissä, mukaan lukien pk-yritykset, jotka ovat yhteisötalouden yrityksiä, ja pk-yritykset, jotka käyttävät innovatiivisia liiketoimintamalleja;
 - v) tuetaan teollisuuden ekosysteemien ja teollisuudenalojen kilpailukykyä ja teollisten arvoketjujen kehittämistä;
 - vi) edistetään toimialan nykyaikaistamista, mikä tukee vihreää, digitaalista ja sopeutumiskykyistä taloutta;

- c) varmistetaan sisämarkkinoiden tehokas toiminta standardointiprosesseilla, joilla
 - i) mahdollistetaan eurooppalaisen standardoinnin rahoitus ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien osallistuminen eurooppalaisten standardien laatimiseen;
 - ii) tuetaan korkealaatuisten kansainvälisten taloudellisia ja muita kuin taloudellisia tietoja koskevaan raportointiin ja tilintarkastukseen liittyvien standardien kehittämistä, helpotetaan niiden integroimista unionin oikeuteen ja edistetään innovointia ja parhaiden toimintatapojen kehittämistä yritysraportoinnin alalla;
- d) edistetään kuluttajien etuja ja varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja ja tuoteturvallisuus seuraavilla toimilla:
 - i) kuluttajien osalta
 - parannetaan kuluttajien, yritysten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien vaikutusmahdollisuuksia, tuetaan ja valistetaan näitä ryhmiä, erityisesti unionin oikeuden mukaisten kuluttajien oikeuksien alalla;
 - varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja, kestävä kulutus ja tuoteturvallisuus erityisesti kaikkein haavoittuvimpien kuluttajien kohdalla oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja luottamuksen parantamiseksi sisämarkkinoilla;
 - varmistetaan, että kuluttajien etu digitaalisessa maailmassa otetaan asianmukaisesti huomioon;

- tuetaan toimivaltaisia valvontaviranomaisia ja kuluttajia edustavia organisaatioita sekä toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä lisääviä toimia kiinnittäen erityistä huomiota nykyisten ja kehitteillä olevien teknologioiden esiin nostamiin kysymyksiin;
 - jatketaan standardien laadun ja saatavuuden parantamista kaikkialla unionissa; puututaan tehokkaasti sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin;
 - varmistetaan, että kaikilla kuluttajilla on käytettävissään tehokkaat muutoksenhakumekanismit ja riittävät tiedot markkinoista ja kuluttajien oikeuksista, sekä edistetään kestäväää kulutusta erityisesti lisäämällä tiedotusta tavaroiden ja palvelujen erityispiirteistä ja ympäristövaikutuksista;
- ii) kuluttajien ja muiden rahoituspalvelujen loppukäyttäjien osalta
- vahvistetaan kuluttajien, muiden rahoituspalvelujen loppukäyttäjien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien osallistumista rahoituspalveluja koskevan politiikan laatimiseen;
 - edistetään rahoitusala ja kaupallisten rahoitustuotteiden eri rahoitustuoteluokkia koskevaa ymmärtämystä;
 - varmistetaan, että kuluttajien etuja vähittäisrahoituspalveluiden alalla suojataan;

- e) myötävaikutetaan ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden ja turvallisuuden korkeaan tasoon kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualalla muun muassa ehkäisemällä, havaitsemalla ja hävittämällä eläintauteja ja kasvintuhoojia, myös hätätoimenpiteillä, jotka toteutetaan laajoissa kriisitilanteissa ja eläinten tai kasvien terveyteen vaikuttavissa odottamattomissa tilanteissa, ja tukemalla eläinten hyvinvoinnin kohentamista, mikrobilääkeresistenssin torjuntaa sekä kestäväää elintarvikkeiden tuotantoa ja kulutusta ja kannustamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoon näiden alojen sidosryhmien välillä;
- f) kehitetään, tuotetaan ja jaetaan korkealaatuisia Euroopan tilastoja ja tiedotetaan niistä asetuksen (EY) N:o 223/2009 12 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen laatukriteerien mukaisesti oikea-aikaisesti, puolueettomasti ja kustannustehokkaasti asetuksen (EY) N:o 223/2009 4 artiklassa tarkoitetun Euroopan vahvistetun tilastojärjestelmän ja kyseisen järjestelmän mukaisten vahvistettujen kumppanuuksien kautta ja kaikkien asiaankuuluvien ulkoisten osapuolten kanssa käyttäen eri tietolähteitä, edistyneitä tietoanalyysimenetelmiä, älykkäitä järjestelmiä ja digitaaliteknologiaa, ja tarjotaan kansallinen ja mahdollisuuksien mukaan alueellinen jaottelu.

4 artikla

Talousarvio

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 4 208 041 000 euroa käypinä hintoina.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettusta määrästä kohdennetaan seuraavat ohjeelliset määrät seuraaviin tavoitteisiin:
- a) 451 569 500 euroa 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;
 - b) 105 461 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;
 - c) 1 000 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;
 - d) 220 510 500 euroa 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;
 - e) 198 500 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;
 - f) 1 680 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;
 - g) 552 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää ohjelman toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, sellaisten tietoteknisten verkostojen käyttämiseen, joissa keskitytään tietojen käsittelyyn ja vaihtoon, sekä tietotekniikkajärjestelmien käyttämiseen ja kehittämiseen. Jotta varmistetaan ohjelman mahdollisimman suuri saatavuus ohjelman tavoitteiden mukaisten toimien rahoittamiseen, hallinnollisen ja teknisen tuen kokonaiskustannukset eivät saa ylittää enimmäismäärää, joka on viisi prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista rahoituspuitteista.

4. Useempaa kuin yhtä varainhoitovuotta koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.
5. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 111 artiklan 2 kohdassa säädetään, komissio tekee talousarviositoumuksen tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen nojalla eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyviin hätätoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta sen jälkeen, kun jäsenvaltioiden toimittamat maksuhakemukset on arvioitu.
6. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää ohjelman käyttöön, jollei Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa ja maatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen, jäljempänä 'yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskeva asetus', 26 artiklassa säädetyistä edellytyksistä muuta johdu. Komissio käyttää kyseisiä varoja suoraan varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tai välillisesti mainitun asetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.

7. Jos komissio ei ole tehnyt oikeudellista sitoumusta suoran tai välillisen hallinnoinnin puitteissa tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti siirrettyjen varojen osalta, vastaavat sitomattomat varat voidaan siirtää takaisin siihen rahastoon, josta ne on alun perin siirretty, asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskevan asetuksen 26 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

5 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

Ohjelmaan voivat osallistua seuraavat kolmannet maat:

- a) Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
- b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettujen erityisten edellytysten mukaisesti;

- c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettujen erityisten edellytysten mukaisesti;
- d) muut kolmannet maat kunkin kolmannen maan osallistumisesta mihin tahansa unionin ohjelmaan tehdyssä erityisessä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti edellyttäen, että kyseisellä sopimuksella
 - i) varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen osalta;
 - ii) vahvistetaan ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavien rahoitusosuuksien laskentatapa, ja ohjelmien hallintokustannukset;
 - iii) ei anneta kolmannelle maalle unionin ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;
 - iv) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

6 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia kyseisen asetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen elinten kanssa.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa ja erityisesti avustuksina, palkintoina ja hankintoina. Lisäksi ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta sellaisten rahoitusvälineiden avulla, jotka kuuluvat rahoitusta yhdistäviin toimiin.
3. Riski, joka liittyy varojen takaisinperintään tuensaajilta, voidaan kattaa keskinäiseen vakuutusjärjestelmään suoritettavilla maksuilla, jotka katsotaan varainhoitoasetuksessa tarkoitetuksi riittäväksi vakuudeksi. Asetuksen (EU) 2021/...⁺ 37 artiklan 7 kohdan säännöksiä sovelletaan.

⁺ Virallinen lehti: Lisätään asiakirjaan ST 7064/20 (2018/0224(COD)) sisältyvän asetuksen numero.

II LUKU

AVUSTUKSET

7 artikla

Avustukset

Avustusten myöntämiseen ohjelmasta ja niiden hallinnointiin sovelletaan varainhoitoasetuksen VIII osaston säännöksiä.

8 artikla

Avustuskelpoiset toimet

1. Rahoitusta voivat saada ainoastaan sellaiset toimet, joilla toteutetaan 3 artiklassa tarkoitettuja tavoitteita.
2. Rahoitusta voivat saada erityisesti seuraavat toimet, joilla toteutetaan 3 artiklassa tarkoitettuja tavoitteita:
 - a) luodaan oikeanlaiset edellytykset, joilla voidaan parantaa kaikkien sisämarkkinoiden toimijoiden, muun muassa yritysten, kansalaisten, kuluttajien, kansalaisyhteiskunnan edustajien ja viranomaisten vaikutusmahdollisuuksia toteuttamalla avointa tietojenvaihtoa ja valistuskampanjoita erityisesti sovellettavien unionin sääntöjen ja yritysten, kansalaisten ja kuluttajien oikeuksien osalta sekä vaihtamalla ja levittämällä hyviä käytäntöjä, asiantuntemusta, tietämystä ja innovatiivisia ratkaisuja, myös Solvit-verkoston ja Euroopan kuluttajakeskusten verkoston kautta toteutetuilla toimilla;

- b) tarjotaan kansalaisille, kuluttajille, loppukäyttäjille sekä kansalaisyhteiskunnan edustajille, mukaan lukien unionin työmarkkinaosapuolten edustajat ja yritysten edustajat, etenkin pk-yritysten edustajat, mekanismit, joilla he voivat osallistua poliittiseen keskusteluun, politiikan laatimiseen ja päätöksentekoon, erityisesti tukemalla kansallisella ja unionin tasolla edustavien organisaatioiden toimintaa;
- c) kehitetään valmiuksia ja helpotetaan ja koordinoidaan yhteisiä toimia jäsenvaltioiden välillä, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission, unionin erillisvirastojen ja kolmansien maiden viranomaisten välillä, mukaan lukien yhteiset toimet, joilla pyritään parantamaan tuoteturvallisuutta;
- d) tuetaan unionin oikeudellisen kehyksen tehokasta täytäntöönpanoa ja nykyaikaistamista ja sen nopeaa mukauttamista, jotta unioni voi vastata maailmanlaajuiseen kilpailuun, ja tuetaan pyrkimyksiä ratkaista digitalisaatioon liittyviä kysymyksiä myös seuraavien avulla:
 - i) kerätään ja analysoidaan tietoja;
 - ii) tutkitaan sisämarkkinoiden toimintaa, toteutetaan tutkimuksia, arviointeja ja toimintasuosituksia;
 - iii) järjestetään demonstroititoimia ja pilottihankkeita;
 - iv) toteutetaan tiedotustoimintaa;

- v) kehitetään erikoistuneita tietoteknisiä välineitä, joilla varmistetaan sisämarkkinoiden avoin ja tehokas toiminta ja torjutaan ja ehkäistään vilpillisiä toimintatapoja internetissä.

3. Rahoitusta voivat saada asetuksen (EU) 2019/1020 36 artiklassa tarkoitettuja toimia muodostavat toimet, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettut erityistavoitteet, etenkin seuraavien osalta:

- a) markkinaevalvontaviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien jäsenvaltioiden viranomaisten välinen koordinointi ja yhteistyö erityisesti tuotteiden vaatimustenmukaisuutta käsittelevän unionin verkoston kautta;
- b) tuki yhteisten toimien ja testien kehittämiseksi vaatimustenmukaisuuden alalla, myös ottaen huomioon verkkoon liitetyt tuotteet ja verkossa myytävät tuotteet;
- c) markkinaevalvontastrategioiden tukeminen, tietojen ja tiedustelutietojen kerääminen, testausvalmiudet ja -laitokset, vertaisarvioinnit, koulutusohjelmat, tekninen apu ja markkinaevalvontaviranomaisten valmiuksien kehittäminen.

4. Rahoitusta voivat saada toimet, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, etenkin seuraavien osalta:

- a) tarjotaan pk-yrityksille erimuotoista tukea, myös tietoa, mentorointia, koulutusta, liikkuvuutta, rajatylittävää yhteistyötä tai neuvontapalveluja;

- b) helpotetaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa pk-yritysten sekä klustereiden ja liike-elämän verkostojärjestöjen pääsyä markkinoille, unionin ulkopuoliset markkinat mukaan luettuina, tuetaan niitä niiden elinkaaren aikana maailmanlaajuisten ympäristöä koskevien, taloudellisten ja yhteiskunnallisten haasteiden käsittelyssä ja liiketoiminnan kansainvälistämisessä ja vahvistetaan unionin yrittäjyyteen liittyvää ja teollisuuden johtoasemaa globaaleissa arvoketjuissa;
- c) tuetaan Yritys-Eurooppa-verkoston työtä sen tehtävässä tarjota yhtenäistettyjä yritystukipalveluita unionin pk-yrityksille, myös auttamalla kyseisiä pk-yrityksiä löytämään liikekumppaneja ja saamaan rahoitusta erityisesti InvestEU-ohjelmasta, Horisontti Eurooppa -ohjelmasta ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta, helpottamalla pk-yritysten innovaatioiden käyttöönottoa, kansainvälistymistä ja vihreää ja digitaalista siirtymää ja auttamalla niitä hankkimaan digitaalista sekä ympäristöä, ilmastoa, energiaa ja resurssitehokkuutta koskevaa asiantuntemusta, jotta ne voivat helpommin kartoittaa liiketoimintamahdollisuuksia sisämarkkinoilla ja kolmansissa maissa sekä välttää toimintojen päällekkäisyyttä sovittamalla toimintansa tiiviisti yhteen jäsenvaltioiden kanssa toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja pitää samalla mielessä tarpeen varmistaa, että kun Yritys-Eurooppa-verkostoa käytetään muiden unionin ohjelmien puolesta tapahtuvaan palvelujen tarjoamiseen, muun muassa neuvonta- tai valmiuksia kehittäviin palveluihin, kyseiset palvelut rahoitetaan kyseisistä muista unionin ohjelmista;
- d) puututaan markkinaesteisiin ja hallinnolliseen rasitteeseen ja luodaan suotuisa liiketoimintaympäristö, jolla annetaan pk-yrityksille mahdollisuus hyötyä sisämarkkinoista;

- e) helpotetaan yritysten kehittämistä ja kasvua, muun muassa edistämällä teknisiä, digitaalisia ja yrittäjyyteen liittyviä taitoja, kestäväää yritysjohtamista sekä tuotteiden ja prosessien kehittämistä, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää teollisuuden ekosysteemeissä sekä kaikissa valmistusteollisuuden ja palvelualojen arvoketjuissa;
- f) tuetaan yritysten kilpailukykyä ja kestävyyttä ja kokonaisia talouden sektoreita sekä luovuuden ja kaikenlaisien innovaatioiden käyttöönottoa pk-yrityksissä, lisätään yritysten yhteiskuntavastuuta ja uusien liiketoimintamallien ja arvoketjussa tapahtuvan yhteistyön omaksumista liittämällä yhteen strategisesti ekosysteemeitä ja klustereita, mukaan luettuna yhteisklusterialoite;
- g) edistetään yrittäjyyskentistä liiketoimintaympäristöä ja yrittäjyyskulttuuria, muun muassa mentorointi- ja liikkuvuusjärjestelmillä, jotta voidaan parantaa taitotietoa, osaamista, teknologisia valmiuksia ja yritysjohtamista, ja tuetaan start-up- ja scale-up-yrityksiä sekä liiketoiminnan kestävyyttä markkinavetoisten mahdollisuuksien pohjalta kiinnittäen erityistä huomiota potentiaalisten uusien yrittäjien ja aliedustettujen ryhmien jäsenten erityistarpeisiin.

5. Rahoitusta voivat saada asetuksen (EU) N:o 1025/2012 15 ja 16 artiklassa tarkoitettuja toimia muodostavat toimet, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.

6. Rahoitusta voivat saada toimet, joilla tuetaan taloudellisia ja muita kuin taloudellisia tietoja koskevaan raportointiin ja tilintarkastukseen liittyvien kansainvälisten standardien kehittämistä, soveltamista, arviointia ja seuranta ja standardointiprosessin valvontaa ja joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.
7. Rahoitusta voivat saada erityisesti seuraavat toimet, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityinen tavoite:
- a) toimet kuluttajien tietämyksen, digitaalisen lukutaidon ja elinikäisen oppimisen parantamiseksi heitä koskevien oikeuksien osalta, myös teknologiakehityksestä ja digitalisaatiosta johtuvien haasteiden edessä, pyrkien erityisesti vastaamaan heikommassa asemassa olevien kuluttajien erityistarpeisiin;
 - b) toimet sen helpottamiseksi, että kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on mahdollisuus käyttää laadukasta tuomioistuinten ulkopuolista riidanratkaisua ja verkkovälitteistä riidanratkaisua ja saada tietoja muutoksenhakumahdollisuuksista;
 - c) toimet, joilla tehostetaan toimivaltaisten viranomaisten toteuttamaa kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanoa, myös tilanteissa, joissa elinkeinonharjoittaja on sijoittautunut kolmanteen maahan, erityisesti tehokkaan yhteistyön ja yhteisten toimien avulla;
 - d) toimet kestävän kulutuksen edistämiseksi erityisesti lisäämällä kuluttajien tietoisuutta tuotteiden ympäristötehokkuudesta, kuten niiden kestävyydestä ja ekologiseen suunnitteluun liittyvistä ominaisuuksista, ja kuluttajien oikeuksien toteutumisen ja muutoksenhakumahdollisuuksien hyödyntämisen edistämiseksi harhaanjohtavien menettelyjen tapauksessa.

8. Rahoitusta voivat saada liitteessä I säädetty toimet, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.
9. Rahoitusta voivat saada liitteessä II säädetty toimet, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.

9 artikla

Osallistumiskelpoiset yhteisöt

1. Varainhoitoasetuksen 197 artiklassa säädettyjen perusteiden lisäksi sovelletaan tämän artiklan 2–7 kohdassa vahvistettuja osallistumiskelpoisuusperusteita.
2. Jollei 3–7 kohdassa vahvistetuista osallistumiskelpoisuusperusteista muuta johdu, ohjelmaan voivat osallistua seuraavat yhteisöt:
 - a) oikeussubjektit, jotka ovat sijoittautuneet johonkin seuraavista:
 - i) jäsenvaltio tai siihen sidoksissa oleva merentakainen maa tai alue; tai
 - ii) ohjelmaan assosioitunut kolmas maa 5 artiklan mukaisesti;
 - b) unionin oikeuden mukaisesti perustetut oikeussubjektit tai kansainväliset järjestöt;

- c) poikkeustapauksissa oikeussubjektit, jotka ovat sijoittautuneet johonkin kolmanteen maahan, joka ei ole assosioitunut ohjelmaan, jos kyseisten oikeussubjektien osallistuminen toimeen on ohjelman tavoitteiden mukainen ja unionin ulkopuolella toteutetut toimet parantavat niillä jäsenvaltioiden alueilla toteutettujen toimien vaikuttavuutta, joilla perussopimuksia sovelletaan.

3. Oikeussubjektit, jotka ovat sijoittautuneet johonkin kolmanteen maahan, joka ei ole assosioitunut ohjelmaan, voivat osallistua seuraaviin toimiin:

- a) toimet, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu erityistavoite;
- b) toimet, joilla tuetaan kuluttajansuojaa ja toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.

Yhteisöt, jotka osallistuvat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimiin, eivät ole oikeutettuja unionin rahoitustukeen, paitsi jos niiden osallistuminen on olennaista ohjelman kannalta, etenkin siltä osin kuin on kyse unionin yritysten kilpailukyvyn ja markkinoillepääsyn parantamisesta tai unionissa asuvien kuluttajien suojelusta. Kyseistä poikkeusta ei sovelleta voittoa tuottaviin yhteisöihin.

4. Asetuksen (EU) N:o 1025/2012 15 ja 16 artiklassa tarkoitetut yhteisöt voivat osallistua toimiin, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.

5. Kukin jäsenvaltio tai kukin kolmas maa, joka on ETA:n jäsen, nimeää avoimella menettelyllä valitun yhteisön, joka voi osallistua toimiin, joilla tuetaan kuluttajansuojaa toteuttamalla 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityinen tavoite ja jotka liittyvät Euroopan kuluttajakeskusten verkostoon. Kyseinen yhteisö voi olla:
- a) voittoa tavoittelematon elin;
 - b) julkinen elin.
6. Kolmannet maat voivat osallistua seuraaviin toimiin, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite:
- a) suojatoimenpiteet, jotka on toteutettu tilanteessa, jossa jokin liitteessä III lueteltu eläintauti tai zoonoosi tai 16 artiklassa tarkoitettussa työohjelmassa lueteltu kasvintuhooja esiintyy tai leviää kolmannen maan tai jäsenvaltion alueella ja uhkaa välittömästi unionin terveystilannetta;
 - b) suojatoimenpiteet tai muut asiaankuuluvat toimet, jotka on toteutettu kasvien terveystilanteen tueksi unionissa.

Siirretään komissiolle valta antaa 20 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä III, kun se on tarpeen, jotta voidaan ottaa huomioon sellaisten uusien eläintautien ja zoonoosien esiintyminen, joita kyseisessä liitteessä tarkoitettut unionin säädökset eivät kata.

Lukuun ottamatta eläintauteja ja kasvintuhoojia, joilla on merkittävä vaikutus unioniin, ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat vastaavat lähtökohtaisesti omista kustannuksistaan osallistuessaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimiin.

7. Seuraavat oikeussubjektit voivat osallistua toimiin, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite:
- a) asetuksen (EY) N:o 223/2009 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut kansalliset tilastolaitokset ja muut kansalliset viranomaiset;
 - b) asetuksen (EY) N:o 223/2009 15 artiklassa tarkoitettuja yhteistyöverkostoja tukevien toimien osalta tilastoalalla toimivat sellaiset elimet, jotka eivät ole tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettuja viranomaisia;
 - c) voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, jotka ovat teollisuudesta, kaupasta ja elinkeinoelämästä riippumattomia eikä niillä ole muita eturistiriitoja ja joiden päätavoitteet ja toimet liittyvät asetuksen (EY) N:o 223/2009 11 artiklassa tarkoitettujen Euroopan tilastoja koskevien käytäntöjen täytäntöönpanon edistämiseen ja tukemiseen tai tehokkuuden lisäämiseen ja laadun parantamiseen unionin tasolla tähtäävien Euroopan tilastojen uusien tuotantotapojen täytäntöönpanemiseen.

10 artikla

Nimetyt avustuksensaajat

1. Ohjelmasta voivat saada avustuksen ilman ehdotuspyyntöä seuraavat yhteisöt:
 - a) asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla asetuksen (EY) N:o 765/2008 32 artiklassa tarkoitettua toimintaa varten tunnustettu elin akkreditoinnin alan toimiin, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityistavoite;
 - b) asetuksen (EY) N:o 765/2008 17 artiklassa ja asetuksen (EU) 2019/1020 10 artiklassa tarkoitetut jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaiset markkinavalvonnan alan toimiin, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu erityistavoite;
 - c) asetuksen (EU) N:o 1025/2012 15 ja 16 artiklassa tarkoitetut yhteisöt toimiin, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityistavoite;
 - d) Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antava ryhmä (EFRAG), kansainvälisten tilinpäätösstandardien säätiö ja julkisen edun valvontalautakunta (PIOB) toimiin, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu erityistavoite;

- e) Euroopan kuluttajaliitto (BEUC) ja eurooppalainen standardointiasioiden kuluttajajärjestö (ANEC) kuluttajien etujen edustamiseen unionin tasolla liittyviin toimiin, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityinen tavoite, edellyttäen että niillä ei ole eturistiriitoja ja että kukin niistä edustaa jäsentensä kautta unionin kuluttajien etuja vähintään kahdessa kolmasosassa jäsenvaltioita;
- f) Finance Watch ja Better Finance toimiin, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu erityinen tavoite, seuraavin vuosittain arvioitavin edellytyksin:
 - i) yhteisöt ovat edelleen hallituksista riippumattomia, voittoa tavoittelemattomia sekä toimialasta, yrityksistä ja kaupallisista eturistiriidoista riippumattomia;
 - ii) niillä ei ole eturistiriitoja ja ne edustavat jäsentensä kautta unionin kuluttajien ja muiden loppukäyttäjien etuja rahoituspalvelualalla;

- g) toimiin, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite:
- i) jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja niiden sidosyhteisöt, asetuksen (EU) 2017/625 92 artiklassa tarkoitetut Euroopan unionin vertailulaboratoriot, asetuksen (EU) 2017/625 95 ja 97 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1012¹ 29 artiklassa tarkoitetut Euroopan unionin vertailukeskukset, asianomaiset kansainväliset organisaatiot sekä kasvinterveyden kansalliset vertailulaboratoriot ja eläinterveyden kansalliset vertailulaboratoriot, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden velvoitetta antaa näille kansallisille vertailulaboratorioille riittävät taloudelliset resurssit asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti, ja edellyttäen että voidaan selvästi osoittaa, että toimet, joilla tuetaan kansallisten vertailulaboratorioiden suorittamia asetuksen 2017/625 2 artiklassa tarkoitettuja virallista valvontaa ja muita virallisia toimia, tuovat unionille lisäarvoa ja että kyseisten toimien tukemiseksi on saatavilla riittävää rahoitusta ohjelmasta;
- ii) kolmansien maiden toimivaltaiset viranomaiset toimiin, jotka kuvataan tämän asetuksen 9 artiklan 6 kohdan a ja b alakohdassa;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1012, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, puhdasrotuisten jalostuseläinten, risteytettyjen jalostussikojen ja niiden sukusolujen ja alkioiden jalostuksessa, kaupassa ja unioniin tulossa sovellettavista jalostus- ja polveutumisedellytyksistä ja asetuksen (EU) N:o 652/2014, neuvoston direktiivien 89/608/ETY ja 90/425/ETY muuttamisesta sekä tiettyjen eläinjalostusta koskevien säädösten kumoamisesta ("eläinjalostusasetus") (EUVL L 171, 29.6.2016, s. 66).

- h) asetuksen (EY) N:o 223/2009 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kansalliset tilastolaitokset ja muut kansalliset viranomaiset toimiin, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite.
2. Komissiolle siirretään 20 artiklan mukaisesti valta hyväksyä delegoituja säädöksiä tämän artiklan 1 kohdan e alakohdan muuttamiseksi niiden yhteisöjen osalta, joille voidaan myöntää avustusta ohjelmasta.

11 artikla

Ehdotuksen arviointi ja myöntämisperusteet

1. Arviointikomiteoiden työn perustana ovat varainhoitoasetuksen 188 artiklassa vahvistetut avustuksiin sovellettavat yleiset periaatteet ja erityisesti yhdenvertaisen kohtelun periaate, avoimuusperiaate ja syrjimättömyyden periaate.
2. Arviointikomiteoiden on arvioitava ehdotuksia myöntämisperusteiden mukaan. Niihin kuuluu ehdotettujen toimien asianmukaisuus tavoitteisiin nähden, ehdotettujen toimien laatu, vaikutukset, myös taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset, sekä budjetti ja kustannustehokkuus.

12 artikla

Yhteisrahoitusta koskevat säännöt

1. Toimet, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, kun kyseessä ovat jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden markkinavalvontaviranomaiset ja asetuksen (EU) 2019/1020 21 artiklassa tarkoitetut unionin testauslaitokset: poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 190 artiklassa säädetään, ohjelmasta voidaan rahoittaa enintään 100 prosenttia toimien avustuskelpoisista kustannuksista.
2. Tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen yhteydessä rahoitustukitoimille myönnettävien avustusten osalta ohjelmasta voidaan rahoittaa varainhoitoasetuksen 190 artiklassa säädetystä poiketen enintään 100 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista kolmansille osapuolille myönnettävän taloudellisen tuen osalta ja enintään 90 prosenttia muihin kustannusluokkiin kuuluvien avustuskelpoisten kustannusten osalta. Tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen liittyvien Yritys-Eurooppa -verkoston toimien osalta ohjelmasta voidaan rahoittaa varainhoitoasetuksen 190 artiklassa säädetystä poiketen enintään 100 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista koordinoinnin ja verkostoitumisen lisäkustannusten osalta ja enintään 60 prosenttia muihin kustannusluokkiin kuuluvien avustuskelpoisten kustannusten osalta. Lisäksi avustuskelpoiset välilliset kustannukset määritetään soveltamalla kiinteämääräistä 25 prosentin osuutta avustuskelpoisten välittömien kustannusten kokonaismäärästä, johon ei lueta alihankinnan avustuskelpoisia välittömiä kustannuksia, rahoitustukea kolmansille osapuolille eikä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia.

3. PIOBille 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan ii alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen täytäntöönpanoa varten myönnetty avustukset: jos Kansainvälisen tilintarkastajaliiton (IFAC) rahoituksen osuus tietyssä vuotena on enemmän kuin kaksi kolmasosaa PIOB:n vuotuisesta kokonaisrahoituksesta, kyseisen vuoden vuotuinen rahoitusosuus rajoitetaan 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa työohjelmassa täsmennettyyn enimmäismäärään.
4. Edellä olevan 10 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaiselle eurooppalaiselle standardointiasioiden kuluttajajärjestölle (ANEC) myönnettyissä avustuksissa ohjelmasta voidaan rahoittaa enintään 95 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista.
5. Toimet, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite: ohjelmasta voidaan rahoittaa varainhoitoasetuksen 190 artiklassa säädetystä poiketen enintään 100 prosenttia toimien avustuskelpoisista kustannuksista.

Liitteessä I olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa toimissa sovelletaan 50 prosentin yhteisrahoitusosuutta avustuskelpoisista kustannuksista seuraavin poikkeuksin:

- a) Osuus on 75 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista seuraavien osalta:
 - i) kahden tai useamman jäsenvaltion yhdessä toteuttamat rajat ylittävät toimet kasvintuhoojien tai eläintautien torjumiseksi, ehkäisemiseksi tai hävittämiseksi;
 - ii) jäsenvaltiot, joiden bruttokansantulo asukasta kohden on Eurostatin viimeisimpien tietojen mukaan alle 90 prosenttia unionin keskiarvosta.

- b) Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 190 artiklassa säädetään, osuus on 100 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista, jos unionin rahoitusta saavat toimet koskevat sellaisten terveysriskien ehkäisemistä ja torjuntaa, jotka aiheuttavat vakavan riskin ihmisten, kasvien ja eläinten terveydelle unionissa, ja ne
- i) on tarkoitettu estämään ihmishenkien menetyksiä tai merkittäviä talouden häiriötiloja koko unionissa;
 - ii) ovat koko unionille välttämättömiä toimia siten kuin komissio on vahvistanut 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa työohjelmassa; tai
 - iii) pannaan täytäntöön kolmansissa maissa.
- c) Yhteisrahoitusosuudet ovat pienempiä, jos se on tarpeen varojen puutteeseen liittyvien seikkojen, ohjelman riittämättömän täytäntöönpanon tai hätätoimenpiteen vuoksi taikka johtuen eläintautien tai kasvintuhoojien vastaisten toimenpiteiden yhteisrahoituksen asteittaisesta käytöstäpoistosta.

Tämän kohdan toisen alakohdan c alakohtaa sovellettaessa yhteisrahoitusosuuksia on pienennettävä siten, että pienennys on suhteessa sen perustelujen merkittävyyteen.

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä pienemmistä yhteisrahoitusosuuksista. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

6. Toimet, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite: ohjelmasta voidaan rahoittaa enintään 95 prosenttia sellaisten toimien avustuskelpoisista kustannuksista, joilla tuetaan asetuksen (EY) N:o 223/2009 15 artiklassa tarkoitettuja yhteistyöverkostoja.

13 artikla

Ohjelmiin ja hätätoimenpiteisiin liittyvät avustuskelpoiset kustannukset

1. Varainhoitoasetuksen 186 artiklassa vahvistettujen avustuskelpoisia kustannuksia koskevien perusteiden lisäksi liitteessä I olevassa 1.4.1 ja 1.4.2 kohdassa tarkoitettujen hätätoimenpiteiden, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, täytöntöönpanosta jäsenvaltioille aiheutuneet kustannukset
- a) ovat avustuskelpoisia avustushakemuksen jättämispäivää edeltävältä ajalta varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti;
 - b) ovat avustuskelpoisia eläintaudin tai kasvintuhoojan epäillyn esiintymisen päivämäärästä alkaen edellyttäen, että esiintyminen vahvistetaan myöhemmin.

Avustushakemuksen jättämisen edellytyksenä on, että komissiolle on annettu ilmoitus eläintaudin esiintymisestä asetuksen (EU) 2016/429 19 tai 20 artiklan säännösten ja 23 artiklan perusteella hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti tai unionikaranteenituhoojan esiintymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/2031¹ 9, 10 tai 11 artiklan säännösten mukaisesti.

2. Toimissa, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, voidaan ohjelmien toteuttamisen osana pitää liitteessä I olevassa 2.2.1 ja 2.2.2 kohdassa tarkoitettuja avustuskelpoisia kustannuksia, jos ne täyttävät varainhoitoasetuksen 186 artiklassa säädetyt perusteet.

14 artikla

Kumulatiivinen ja vaihtoehtoinen rahoitus

1. Toimi, joka on saanut rahoitusta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös jostakin muusta unionin ohjelmasta, edellyttäen että rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Unionin asiaankuuluvan ohjelman sääntöjä sovelletaan sitä vastaavaan toimelle myönnettyyn rahoitusosuuteen. Kumulatiivisen rahoituksen määrä ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia. Unionin eri ohjelmista myönnettävä tuki voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/2031, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, kasvintuhoojien vastaisista suojatoimenpiteistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 228/2013, (EU) N:o 652/2014 ja (EU) N:o 1143/2014 muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 69/464/ETY, 74/647/ETY, 93/85/ETY, 98/57/EY, 2000/29/EY, 2006/91/EY ja 2007/33/EY kumoamisesta (EUVL L 317, 23.11.2016, s. 4).

2. Toimet, joille on ohjelman puitteissa myönnetty huippuosaamismerkki, voivat saada rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta tai Euroopan sosiaalirahasto plussasta yhteisiä säännöksiä vuoksi 2021–2027 koskevan asetuksen 73 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jos ne täyttävät seuraavat kumulatiiviset edellytykset:
 - a) ne on arvioitu ohjelmaan perustuvan ehdotuspyynnön yhteydessä;
 - b) ne täyttävät ehdotuspyynnössä esitetyt laatua koskevat vähimmäisvaatimukset;
 - c) niitä ei voida rahoittaa kyseisen ehdotuspyynnön perusteella talousarviorajoitteiden takia.
3. Toimi voi saada tukea yhdestä tai useammasta unionin ohjelmasta. Tällaisissa tapauksissa maksatushakemuksessa ilmoitettuja menoja ei saa ilmoittaa toisen ohjelman maksatushakemuksessa.
4. Maksatushakemukseen sisällytettävä menojen määrä voidaan laskea kunkin asianomaisen ohjelman osalta määräsuhteessa tukiedellytykset vahvistavien asiakirjojen mukaisesti.

III LUKU

RAHOITUSTA YHDISTÄVÄT TOIMET

15 artikla

Rahoitusta yhdistävät toimet

Ohjelman mukaiset rahoitusta yhdistävät toimet toteutetaan asetuksen (EU) 2021/523 ja varainhoitoasetuksen X osaston mukaisesti.

IV LUKU

TOTEUTUS, SEURANTA JA VALVONTA

16 artikla

Ohjelman toteutus

1. Ohjelma toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla työohjelmilla.

Työohjelmilla on pantava täytäntöön 3 artiklassa vahvistetut erityistavoitteet sekä 8 artiklassa vahvistetut avustuskelpoiset toimet. Kyseisissä työohjelmissa on esitettävä yksityiskohtaisesti

- a) kullekin toimelle varattu alustava määrä ja tarvittaessa kaikkia toimia varten varattu alustava kokonaismäärä sekä alustava täytäntöönpanoaikataulu;
- b) keskeiset arviointiperusteet avustusten osalta 11 artiklan mukaisesti, ja yhteisrahoituksen enimmäismäärä 12 artiklan mukaisesti.

Työohjelmissa esitetään tarvittaessa rahoitusta yhdistäviä toimia varten varattu kokonaismäärä.

- 2. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä työohjelmat, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu erityistavoite. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
- 3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä työohjelmat, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettu erityistavoite. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

4. Komissio hyväksyy vuotuiset työohjelmat, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite 8 artiklan 8 kohdassa ja liitteessä I vahvistettujen toimien kautta, täytäntöönpanosäädöksillä viimeistään niiden toteuttamista edeltävän vuoden 30 päivänä huhtikuuta sillä edellytyksellä, että talousarvioesitys on hyväksytty. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
5. Tämän asetuksen liitteessä II vahvistetut toimet, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, sekä ensisijaisten toimintakohteiden uudelleentarkastelua koskevat aloitteet toteutetaan asetuksen (EY) N:o 223/2009 13, 14 ja 17 artiklan mukaisesti, hyödyntäen tiivistä ja koordinoitua yhteistyötä Euroopan tilastojärjestelmän puitteissa.

17 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklan 2 kohdassa säädettyjen erityisten tavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä IV.
2. Raportoitaessa edistymisestä 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen saavuttamisessa komissio esittää asiaankuuluvia konteksti-indikaattoreita, jotka ovat peräisin pk-yritysten suorituskyvyn tarkastelusta ja pk-yrityksiä tukevasta Small Business Act -aloitteesta ja muista merkityksellisistä lähteistä, yhdessä 1 kohdassa tarkoitettujen indikaattorien kanssa.

3. Sen varmistamiseksi, että ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, siirretään komissiolle valta antaa 20 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä IV indikaattoreiden tarkistamiseksi tai täydentämiseksi tarpeen mukaan sekä täydennetään tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä.
4. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti.

Sitä varten unionin rahoituksen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

18 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on suoritettava oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Ohjelman väliarviointi on suoritettava viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun ohjelman toteutus on käynnistynyt. Komissio laatii väliarviointikertomuksen, jossa arvioidaan ohjelman tuloksellisuutta, kuten sen vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä, ohjelman sisäisiä synergioita ja unionin tason lisäarvoa.

3. Liittyen toimiin, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, komissio laatii vuosikertomuksen kansainvälisten tilinpäätösstandardien säätiön (IFRS) toiminnasta IFRS-standardien kehityksen osalta sekä yleisesti PIOB:n ja EFRAG:n toiminnasta. Komissio toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
4. Komissio laatii lopullisen arviointiraportin ohjelman toteuttamisen päätyttyä ja joka tapauksessa neljän vuoden kuluttua 1 artiklassa mainitun ajanjakson päättymisestä, ja siinä arvioidaan ohjelman tuloksellisuutta, kuten sen vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä, ohjelman sisäisiä synergioita ja unionin tason lisäarvoa.
5. Komissio toimittaa väli- ja loppuarviointikertomuksen ja omat päätelmänsä ja suosituksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle ja asettaa ne julkisesti saataville. Kertomuksiin liitetään tarvittaessa jatkotoimia koskevia ehdotuksia.
6. Komissio kuulee asetuksen (EY) N:o 223/2009 13 artiklan 5 kohdan mukaisesti Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevää komiteaa väli- ja loppuarviointikertomusten niistä osista, jotka koskevat toimia, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, ennen arviointien hyväksymistä ja toimittamista Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Komissio kuulee Euroopan tilastoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa loppuarviointikertomuksen siitä osasta, joka koskee toimia, joilla toteutetaan tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, ennen sen hyväksymistä ja toimittamista Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

19 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu ohjelmaan kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai jonkin muun oikeudellisen välineen perusteella, kolmannen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetty oikeus tehdä tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset.

20 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artikkelissa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 1 päivästä tammikuuta 2021 seitsemän vuoden ajaksi 9 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa ja 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän seitsemän vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 9 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa ja 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 9 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan, 10 artiklan 2 kohdan ja 17 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

21 artikla

Komiteamenettely

1. Tämän asetuksen 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten, jotka koskevat tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityistä tavoitetta, osalta komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Tämän asetuksen 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten, jotka koskevat tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettua erityistä tavoitetta, osalta komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
3. Tämän asetuksen 12 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa ja 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten, jotka koskevat tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettua erityistavoitetta, osalta komissiota avustaa pysyvä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.
5. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
6. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Kun komitean lausunto on tarkoitus hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, kyseinen menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

V LUKU

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

22 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia käyttäjäystävällisellä tavalla lisätäkseen kuluttajien, kansalaisten, yritysten, erityisesti pk-yritysten, ja julkishallintojen tietoisuutta ohjelman kautta tarjotuista taloudellisista resursseista sekä siihen liittyvistä toimista ja tuloksista.
3. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

4. Komissio (Eurostat) toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka liittyvät tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen toteuttamiseen, myös sen toimiin ja tuloksiin, jotka koskevat Euroopan tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua asetuksessa (EY) N:o 223/2009 säädettyjen tilastoperiaatteiden mukaisesti.

23 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetukset (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen.

24 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014, (EU) N:o 258/2014, (EU) N:o 652/2014 ja (EU) 2017/826 nojalla, joita sovelletaan edelleen kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja sen edeltäjien, 1 kohdassa luetelluilla säädöksillä perustettujen ohjelmien, mukaisesti hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

3. Talousarvioon voidaan 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä.
4. Varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti avustuskelpoisiksi voidaan katsoa ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset jo aloitettujen toimien osalta, jos tämä on tarpeen jatkuvuuden varmistamiseksi rajoitetun ajanjakson aikana.

Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 193 artiklan 4 kohdassa säädetään, toiminta-avustusten tapauksessa avustuskelpoisia ovat ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset, jos tämä on tarpeen jatkuvuuden varmistamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja tämän ohjelman voimaantulon välisen ajanjakson aikana.
5. Edellä olevan 16 artiklan 4 kohdassa ja liitteessä I olevassa 2.1 kohdassa vahvistettuja määräaikoja ei sovelleta vuodet 2021 ja 2022 kattaviin ohjelmiin.

25 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE I

AVUSTUSKELPOISET TOIMET, JOILLA TOTEUTETAAN 3 ARTIKLAN 2 KOHDAN E ALAKOHDASSA TARKOITETTU KASVI-, ELÄIN-, ELINTARVIKE- JA REHUALAAN LIITTYVÄ ERITYISTAVOITE

Rahoitusta voivat saada seuraavat toimet, joilla toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite:

1. Eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyvien hätätoimenpiteiden toteutus.
 - 1.1. Eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyvät hätätoimenpiteet, jotka toteutetaan jonkin liitteessä III luetellun eläintaudin tai zoonoosin taikka kasvintuhoojan esiintymisen virallisen vahvistumisen seurauksena tai jos ihmisten, eläinten tai kasvien terveystilanteeseen unionissa kohdistuu välitön uhka.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettut toimenpiteet on toteutettava välittömästi, ja niiden soveltamisessa on noudatettava asiaa koskevan unionin lainsäädännön säännöksiä.
 - 1.2. Kasvinsuojeluun liittyvien hätätoimenpiteiden osalta seuraavat jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet, joihin ryhdytään kasvintuhoojien esiintyessä tietyllä alueella:
 - a) unionikaranteenituhoojan hävittämis- ja ennaltaehkäisytoimenpiteet, jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa asetuksen (EU) 2016/2031 17 artiklan nojalla tai kyseisen asetuksen 28 artiklan 1 tai 3 kohdan mukaisesti hyväksytyjen unionin toimenpiteiden nojalla;

- b) toimenpiteet, jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa asetuksen (EU) 2016/2031 29 artiklan 1 kohdan tai 30 artiklan 4 kohdan nojalla sellaisen tuhoojan hävittämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi, joka ei sisälly unionikaranteenituhoojien luetteloon mutta jota voidaan pitää unionikaranteenituhoojana kyseisessä asetuksessa tarkoitettujen kriteerien mukaisesti;
- c) suojaavat lisätoimenpiteet, joilla estetään sellaisen tuhoojan leviäminen, jonka vastaiset unionin toimenpiteet on hyväksytty asetuksen (EU) 2016/2031 28 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jotka ovat muita kuin tämän kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja hävittämis- ja ennaltaehkäisytoimenpiteitä, jos mainitut toimenpiteet ovat olennaisen tärkeitä unionin suojaamiseksi kyseisen tuhoojan edelleen leviämiseltä.

1.3. Unionin rahoitusta voidaan myöntää myös seuraaviin toimenpiteisiin:

- 1.3.1. Suoja- tai ennaltaehkäisytoimenpiteet, jotka on toteutettu tilanteessa, jossa kolmannen maan tai jäsenvaltion alueella tai merentakaisessa maassa tai merentakaisella alueella esiintyy tai leviää jokin liitteessä III lueteltu eläintauti tai zoonoosi, joka uhkaa välittömästi unionin terveystilannetta, samoin kuin suojatoimenpiteet tai muut aiheelliset toimet, jotka on toteutettu unionin kasvien terveystilanteen tueksi;
- 1.3.2. Tässä liitteessä tarkoitetut toimenpiteet, joita on toteuttamassa vähintään kaksi jäsenvaltiota, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä torjuakseen eläintaudin tai kasvintuhoojan esiintymisen;
- 1.3.3. Sellaisten biologisten aineiden varastojen perustaminen, jotka on tarkoitettu liitteessä III lueteltujen eläintautien ja zoonoosien torjuntaa varten, jos komissio pitää jonkin jäsenvaltion pyynnön perusteella tällaisten varastojen perustamista kyseisessä jäsenvaltiossa tarpeellisena;

1.3.4 Biologisten aineiden varastojen perustaminen tai rokoteannosten hankkiminen, jos jonkin liitteessä III luetellun eläintaudin tai zoonoosin esiintyminen tai leviäminen kolmannessa maassa tai jäsenvaltiossa voi muodostaa uhkan unionille.

1.3.5 Jos epäillään eläintaudin tai kasvintuhoojien esiintymistä, unionissa ja sen ulkorajoilla on tarpeen mukaan lisättävä tarkastuksia ja valvontaa.

1.3.6 Toimenpiteet tunnettujen ja uusien, aiemmin tuntemattomien eläintautien ja kasvintuhoojien esiintymisen seuraamiseksi.

1.4. Avustuskelpoiset kustannukset

1.4.1. Eläinlääkintään liittyvät hätätoimenpiteet

Seuraavat jäsenvaltioille aiheutuvat kustannukset, jotka johtuvat eläinlääkintään liittyvistä hätätoimenpiteistä, voivat olla tukikelpoisia:

- a) kustannukset, jotka aiheutuvat teurastettujen tai lopetettujen eläinten arvon korvaamisesta niiden omistajille sen markkina-arvon rajoissa, joka tällaisilla eläimillä olisi ollut ilman taudin esiintymistä;
- b) kustannukset, jotka aiheutuvat eläinten teurastuksesta tai lopettamisesta, ja tähän liittyvät kuljetuskustannukset;

- c) kustannukset, jotka aiheutuvat hävitettyjen eläinperäisten tuotteiden arvon korvaamisesta niiden omistajille niiden markkina-arvojen rajoissa, jotka näillä tuotteilla oli välittömästi ennen tautiepäilyn heräämistä tai sen vahvistumista;
- d) kustannukset, jotka aiheutuvat epidemiologian ja taudinaiheuttajan ominaispiirteiden mukaisesta tilojen ja välineiden puhdistuksesta, hyönteisten hävittämisestä ja desinfioinnista;
- e) kustannukset, jotka aiheutuvat saastuneen rehun ja, siltä osin kuin välineitä ei voida desinfioida, saastuneiden välineiden kuljettamisesta ja hävittämisestä;
- f) kustannukset, jotka aiheutuvat rokotteiden ja syöttien hankinnasta, varastoinnista, hallinnoinnista tai levityksestä, sekä itse rokottamisesta aiheutuvat kustannukset, jos komissio päättää tällaisista toimista tai antaa niille luvan;
- g) kustannukset, jotka aiheutuvat ruhojen kuljetuksesta ja hävittämisestä;
- h) asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa serologisesta ja virologisesta testauksesta seurannassa ja ennen siirtoa rajoitusvyöhykkeiltä tehtävästä testauksesta aiheutuvat kustannukset sekä kaikki muut taudin hävittämisen kannalta olennaiset kustannukset.

1.4.2. Kasvinsuojeluun liittyvät hätätoimenpiteet

Seuraavat jäsenvaltioille aiheutuvat kustannukset, jotka johtuvat kasvien terveyden alan hätätoimenpiteiden toteuttamisesta, voivat olla avustuskelpoisia:

- a) toimenpiteiden toteuttamiseen välittömästi osallistuvasta henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset, henkilöstön asemasta riippumatta, sekä välineiden vuokrauksesta, kuluista ja kaikista muista tarvittavista tarvikkeista, käsittelyaineista, näytteenotosta ja laboratoriokokeista koituvat kustannukset;
- b) sellaisten palvelusopimusten kustannukset, jotka on tehty osan toimenpiteistä toteuttavien kolmansien osapuolten kanssa;
- c) kustannukset, jotka aiheutuvat kasvien käsittelyn, hävittämisen ja sitä seuraavan kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden poistamisen sekä tilojen, maan, veden, maaperän, kasvualustojen, rakennusten, koneiden ja laitteiden puhdistuksen ja desinfioinnin korvaamisesta asianomaisille toimijoille tai omistajille;
- d) kustannukset, jotka aiheutuvat asetuksen 2016/2031 17 artiklassa, 28 artiklan 1 kohdassa, 29 artiklan 1 kohdassa ja 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden vuoksi hävitettyjen kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden arvon korvaamisesta niiden omistajille sen markkina-arvon rajoissa, joka tällaisilla kasveilla, kasvituotteilla ja muilla tavaroilla olisi ollut ilman kyseisten toimenpiteiden toteuttamista; mahdollinen jäännösarvo vähennetään korvauksesta; ja
- e) asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa kustannukset, jotka aiheutuvat muiden kuin a–d alakohdassa tarkoitettujen tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

Edellä c alakohdassa tarkoitettuun toimijoille tai omistajille suoritettavaan korvaukseen voidaan myöntää avustusta ainoastaan, jos toimenpiteet on suoritettu toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

2. Vuotuisten ja monivuotisten kansallisten eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluohjelmien toteuttaminen
- 2.1. Vuotuiset ja monivuotiset kansalliset eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluohjelmat liitteessä III lueteltujen eläintautien ja zoonoosien ja kasvituhoojien hävittämistä, torjuntaa ja seuranta varten on toteutettava asiaa koskevan unionin lainsäädännön säännösten mukaisesti.

Edellytykset, joiden mukaisesti toimia varten voidaan myöntää rahoitusta, esitetään 16 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa.

Kansalliset ohjelmat on toimitettava komissiolle suunniteltua toteutuskautta edeltävän vuoden 31 päivään toukokuuta mennessä.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille vuosittain viimeistään 30 päivänä marraskuuta

- a) luettelon kansallisista ohjelmista, jotka on hyväksytty teknisesti ja joita ehdotetaan yhteisrahoitettaviksi;
- b) kuhunkin ohjelmaan alustavasti kohdennetun määrän;

- c) kuhunkin ohjelmaan myönnettävän unionin rahoitusosuuden alustavan enimmäismäärän; ja
- d) mahdolliset alustavat edellytykset unionin rahoitusosuuden myöntämiselle.

Komissio hyväksyy kansalliset ohjelmat ja niiden rahoituksen viimeistään kunkin vuoden tammikuun 31 päivänä avustussopimuksella, joka koskee toteutettuja toimenpiteitä ja aiheutuneita kustannuksia.

Kun avustuksensaajat ovat toimittaneet viimeistään täytäntöönpanovuoden 31 päivänä elokuuta rahoitusta koskevat väliraportit, komissio voi tarvittaessa muuttaa avustussopimuksia koko avustuskelpoisuuskauden osalta.

2.2. Avustuskelpoiset kustannukset

2.2.1. Seuraavat jäsenvaltioille kansallisten eläinlääkintäohjelmien täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset voivat saada unionin yhteisrahoitusta:

- a) eläimiä koskevasta näytteenotosta aiheutuvat kustannukset;
- b) kokeista aiheutuvat kustannukset edellyttäen, että ne rajoittuvat seuraaviin:
 - i) sellaisista testisarjoista, reagensseista ja kulutusosista aiheutuvat kustannukset, jotka ovat yksilöitävissä ja joita käytetään nimenomaisesti kyseisten kokeiden suorittamiseen;
 - ii) kokeiden suorittamiseen välittömästi osallistuvasta henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset, henkilöstön asemasta riippumatta;

- c) kustannukset, jotka aiheutuvat teurastettujen tai lopetettujen eläinten arvon korvaamisesta niiden omistajille sen markkina-arvon rajoissa, joka tällaisilla eläimillä olisi ollut ilman taudin esiintymistä;
- d) kustannukset, jotka aiheutuvat eläinten teurastuksesta tai lopettamisesta;
- e) kustannukset, jotka aiheutuvat hävitettyjen eläinperäisten tuotteiden arvon korvaamisesta niiden omistajille niiden markkina-arvojen rajoissa, jotka näillä tuotteilla oli välittömästi ennen tautiepäilyn heräämistä tai sen vahvistumista;
- f) kustannukset, jotka aiheutuvat ohjelmissa käytettävien rokoteannosten tai rokotteiden ja syöttien hankinnasta, varastoinnista, rokottamisesta, hallinnoinnista tai levityksestä;
- g) kustannukset, jotka aiheutuvat epidemiologian ja taudinaiheuttajan ominaispiirteiden mukaisesta tilojen ja välineiden puhdistuksesta, hyönteisten hävittämisestä ja desinfioinnista; ja
- h) asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa kustannukset, jotka aiheutuvat muiden kuin a–g alakohdassa tarkoitettujen tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

Edellä c alakohdan soveltamiseksi eläinten mahdollinen jäännösarvo vähennetään korvauksesta.

Edellä d alakohdan soveltamiseksi lämpökäsiteltyjen hautomattomien munien jäännösarvo vähennetään korvauksesta.

2.2.2. Seuraavat jäsenvaltioille kansallisten kasvinsuojeluohjelmien täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset voivat saada unionin yhteisrahoitusta:

- a) näytteenotosta aiheutuvat kustannukset;
- b) silmämääräisten tarkastusten kustannukset;
- c) kokeista aiheutuvat kustannukset edellyttäen, että ne rajoittuvat seuraaviin:
 - i) sellaisista testisarjoista, reagensseista ja kulutusosista aiheutuvat kustannukset, jotka ovat yksilöitävissä ja joita käytetään nimenomaisesti kyseisten kokeiden suorittamiseen;
 - ii) kokeiden suorittamiseen välittömästi osallistuvasta henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset, henkilöstön asemasta riippumatta;
- d) toimenpiteiden toteuttamiseen välittömästi osallistuvasta henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset, henkilöstön asemasta riippumatta, sekä välineiden vuokrauksesta, kuluvista ja kaikista muista tarvittavista tarvikkeista, käsittelyaineista, näytteenotosta ja laboratoriokokeista koituvat kustannukset;
- e) sellaisten palvelusopimusten kustannukset, jotka on tehty osan toimenpiteistä toteuttavien kolmansien osapuolten kanssa;
- f) kustannukset, jotka aiheutuvat kasvien käsittelyn, hävittämisen ja sitä seuraavan kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden poistamisen sekä tilojen, maan, veden, maaperän, kasvualustojen, rakennusten, koneiden ja laitteiden puhdistuksen ja desinfioinnin korvaamisesta asianomaisille toimijoille tai omistajille;

- g) kustannukset, jotka aiheutuvat asetuksen (EU) 2016/2031 17 artiklassa, 28 artiklan 1 kohdassa, 29 artiklan 1 kohdassa ja 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden vuoksi hävitettyjen kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden arvon korvaamisesta niiden omistajille sen markkina-arvon rajoissa, joka tällaisilla kasveilla, kasvituotteilla ja muilla tavaroilla olisi ollut ilman toimenpiteiden toteuttamista; mahdollinen jäännösarvo vähennetään korvauksesta; ja
- h) asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa kustannukset, jotka aiheutuvat muiden kuin a–g alakohdassa tarkoitettujen tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

Edellä f alakohdassa tarkoitettuun toimijoille ja omistajille suoritettavaan korvaukseen voidaan myöntää avustusta ainoastaan, jos toimenpiteet on suoritettu toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

- 2.3. Jos jonkin liitteessä III luetellun eläintaudin tai zoonoosin esiintyminen tai kehittyminen todennäköisesti uhkaa unionin terveystilannetta ja jotta unionia voidaan suojella jonkin tällaisen eläintaudin tai zoonoosin kulkeutumiselta sen alueelle tai jos suojatoimenpiteet ovat tarpeen unionin kasvien terveystilanteen tueksi, jäsenvaltiot voivat sisällyttää kansallisiin ohjelmiinsa toimenpiteitä, jotka pannaan täytäntöön kolmansien maiden alueella yhteistyössä kyseisten maiden viranomaisten kanssa. Vaihtoehtoisesti unionin rahoitusta voidaan samoissa olosuhteissa ja samaa tavoitetta varten myöntää suoraan kolmansien maiden toimivaltaisille viranomaisille.

2.4. Kasvinsuojeluohjelmien osalta jäsenvaltioille voidaan myöntää unionin rahoitusta seuraaviin toimenpiteisiin:

- a) tiettyjen ajanjaksojen aikana tehtävät kartoitukset, joilla tutkitaan vähintään
 - mahdollisten unionikaranteenituhoojien esiintyminen ja merkit tai oireet tuhoojasta, johon sovelletaan asetuksen (EU) 2016/2031 29 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä tai toimenpiteitä, jotka on hyväksytty kyseisen asetuksen 30 artiklan 1 kohdan nojalla, kyseisen asetuksen 22 artiklan 1 kohdan nojalla tai tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2017/625 47–77 artiklan nojalla;
 - asetuksen (EU) 2016/2031 24 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut prioriteettituhoojat;
- b) tiettyjen ajanjaksojen aikana tehtävät kartoitukset, joilla tutkitaan vähintään muiden kuin a alakohdassa tarkoitettujen sellaisten tuhoojien esiintyminen, jotka saattavat edustaa uutta riskiä unionissa ja joiden kulkeutumisella tai leviämällä saattaa olla merkittäviä vaikutuksia unionin alueella;
- c) unionikaranteenituhoojan hävittämisen- ja ennaltaehkäisytoimenpiteet, jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa asetuksen (EU) 2016/2031 17 artiklan nojalla tai kyseisen asetuksen 28 artiklan 1 tai 3 kohdan mukaisesti hyväksyttyjen unionin toimenpiteiden nojalla;

- d) toimenpiteet, jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa asetuksen (EU) 2016/2031 29 artiklan 1 kohdan nojalla sellaisen tuhoojan hävittämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi, joka ei sisälly unionikaranteenituhoojien luetteloon ja jota voidaan pitää unionikaranteenituhoojana kyseisessä asetuksessa tarkoitettujen kriteerien mukaisesti;
- e) suojaavat lisätoimenpiteet, joilla estetään sellaisen tuhoojan leviäminen, jonka vastaiset unionin toimenpiteet on hyväksytty asetuksen (EU) 2016/2031 28 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jotka ovat muita kuin tämän kohdan c ja d alakohdassa tarkoitettuja hävittämis- ja ennaltaehkäisytoimenpiteitä ja tämän kohdan f alakohdassa tarkoitettuja leviämisen estämiseen tähtääviä toimenpiteitä, jos mainitut toimenpiteet ovat olennaisen tärkeitä unionin suojaamiseksi kyseisen tuhoojan leviämiseltä laajemmalle;
- f) toimenpiteet, joilla estetään sellaisen kasvintuhoojan leviäminen, jonka vastaiset unionin toimenpiteet on hyväksytty asetuksen (EU) 2016/2031 28 artiklan 2 kohdan tai 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti, saastuneella alueella, jolta kyseistä tuhoojaa ei kyetä hävittämään, jos kyseiset toimenpiteet ovat olennaisen tärkeitä unionin suojaamiseksi kyseisen tuhoojan leviämiseltä laajemmalle.

Näiden toimenpiteiden piiriin kuuluvien kasvintuhoojien luettelo määritetään 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa työohjelmissa.

3. Sellaisten kasvinsuojeluohjelmien toteuttaminen, joilla torjutaan tuholaisia SEUT 355 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla unionin syrjäisimmillä alueilla, jotka eivät kuulu asetuksen (EU) 2016/2031 alueelliseen soveltamisalaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 228/2013¹ 24 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Kyseiset ohjelmat koskevat toimia, jotka ovat välttämättömiä kyseisillä alueilla voimassa olevien, tuholaisten torjuntaa koskevien unionin tai kansallisten sääntöjen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi.
4. Toimet, joilla tuetaan eläinten hyvinvoinnin kohentamista, mukaan lukien toimet, joilla varmistetaan eläinten hyvinvointia koskevien normien noudattaminen ja jäljitettävyyden myös eläinkuljetusten aikana.
5. Tuki asetuksen (EU) 2017/625 92 artiklassa tarkoitetuille Euroopan unionin vertailulaboratorioille ja asetuksen (EU) 2017/625 95 ja 97 artiklassa ja asetuksen (EU) 2016/1012 29 artiklassa tarkoitetuille Euroopan unionin vertailukeskuksille.
6. Kasvinterveyden kansallisten vertailulaboratorioiden ja eläinterveyden kansallisten vertailulaboratorioiden testaus- ja diagnosointimenetelmien akkreditointi enintään kolmen vuoden ajanjakson aikana laboratorion nimeämisestä Euroopan unionin vertailulaboratorioksi tietyllä alalla, kun se on tarpeen ja linjassa 10 artiklan 1 kohdan kanssa.
7. Asetuksen (EU) 2017/625 112 artiklassa tarkoitettujen koordinoitujen valvontaohjelmien ja tiedonkeruun järjestämisen toteutus

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 228/2013, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2013, unionin syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 247/2006 kumoamisesta (EUVL L 78, 20.3.2013, s. 23).

8. Toimet, joilla ehkäistään elintarvikejätettä ja torjutaan elintarvikepetoksia.
9. Toimet, joilla tuetaan kestäväää elintarvikkeiden tuotantoa ja kulutusta, lyhyet toimitusketjut mukaan luettuina.
10. Sellaisten tietokantojen ja sähköisten tiedonhallintajärjestelmien kehittäminen, jotka ovat tarpeen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen liittyvän lainsäädännön vaikuttavaa ja tehokasta täytäntöönpanoa varten ja jotka ovat osoittaneet tuovansa unionin tason lisäarvoa; sekä uusien teknologioiden käyttöönotto tuotteiden jäljitettävyyden parantamiseksi.
11. Virallisesta valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten henkilöstön ja muiden eläintautien tai kasvintuhoojien hallintaan tai ehkäisemiseen osallistuvien osapuolten asetuksen (EU) 2017/625 130 artiklassa tarkoitettu koulutus.
12. Sellaisten kustannusten maksaminen, joita jäsenvaltioiden asiantuntijoille aiheutuu matkoista, majoituksesta ja päivärahoista, kun komissio on nimittänyt heidät avustamaan omia asiantuntijoitaan asetuksen (EU) 2017/625 116 artiklan 4 kohdan ja 120 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
13. Sellaisen teknisen ja tieteellisen työn suorittaminen, joka on tarpeen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen liittyvän lainsäädännön moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi ja lainsäädännön mukauttamiseksi tieteelliseen, teknologiseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen, mukaan luettuna tutkimukset ja koordinoitimet, joita tarvitaan uusien kasvintuhoojien ja eläintautien esiintymisen estämiseksi.

14. Toimet, joita jäsenvaltiot tai kansainväliset organisaatiot toteuttavat ja joilla pyritään saavuttamaan 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite tähän tavoitteeseen liittyvien sääntöjen kehittämisen ja täytäntöönpanon tueksi.
15. Sellaisten yhden tai useamman jäsenvaltion järjestämien hankkeiden tuloksellisuus, joiden tavoitteena on tehostaa 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettua erityistavoitteen tehokasta toteutusta innovatiivisten tekniikkojen ja käytäntöjen avulla.
16. Sellaisten unionin ja jäsenvaltioiden tiedotus- ja valistusaloitteiden toteuttaminen, joiden tavoitteena on varmistaa parempi, vaatimustenmukainen ja kestävä elintarvikkeiden tuotanto ja kulutus, mukaan luettuna elintarvikejätteen ehkäiseminen, jolla tuetaan kiertotaloutta, ja elintarvikepetosten torjuntatoimet sekä muut aloitteet, joilla edistetään eläinten ja kasvien terveyden korkeaa tasoa sekä elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta, osana 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettua erityistavoitetta koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa.
17. Toimenpiteiden toteuttaminen ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden ja eläinten hyvinvoinnin suojaamiseksi kolmansista maista unionin rajalle saapuvien eläinten, eläintuotteiden, kasvien, kasvituotteiden ja muiden asiaankuuluvien tavaroiden osalta.

LIITE II

AVUSTUSKELPOISET TOIMET, JOILLA TOTEUTETAAN 3 ARTIKLAN 2 KOHDAN F ALAKOHDASSA TARKOITETTU EUROOPAN TILASTOIHIN LIITTYVÄ ERITYISTAVOITE

Unionin politiikan toteuttaminen edellyttää korkealaatuisia, vertailukelpoisia ja luotettavia tilastotietoja unionin talouden, yhteiskunnan, alueiden ja ympäristön tilanteesta. Lisäksi Euroopan tilastot antavat kansalaisille mahdollisuuden ymmärtää demokraattista prosessia ja osallistua siihen sekä käydä keskustelua unionin nykytilanteesta ja tulevaisuudesta.

Yhdessä asetuksen (EY) N:o 223/2009 kanssa ja erityisesti sen 2 artiklassa esitettyjen, tilastolaitosten ammatillisen riippumattomuuden ja muiden tilastoperiaatteiden kanssa ohjelmassa pyritään vahvistamaan Euroopan tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua koskevat yleiset puitteet vuosiksi 2021–2027. Euroopan tilastoja kehitetään, tuotetaan ja jaetaan näissä puitteissa ja Euroopan tilastoja koskevien käytännesääntöjen periaatteiden mukaisesti. Näissä puitteissa olisi noudatettava asetuksen (EY) N:o 223/2009 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja laatukriteerejä hyödyntäen tiivistä ja koordinoitua yhteistyötä Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) kanssa.

Näissä puitteissa kehitetyillä, tuotetuilla ja jaetuilla Euroopan tilastoilla edistetään SEUT-sopimuksessa vahvistetun ja komission strategisissa painopisteissä määritellyn unionin politiikan täytäntöönpanoa.

Ohjelman avulla ESS pyrkii säilyttämään korkean asemansa tilastoalalla ja parantamaan sitä edelleen. Lisäksi vuotuisten työohjelmien avulla pyritään näin saavuttamaan paras mahdollinen tulos alueellisella, kansallisella ja unionin tasolla saatavilla olevien resurssien puitteissa.

Jatkuvaa tutkimusta ja innovointia pidetään keskeisinä tekijöinä Euroopan tilastojen nykyaikaistamisessa ja Euroopan tilastojen laadun parantamisessa. Siksi monivuotisen työohjelman kautta kanavoitavissa investoinneissa olisi keskityttävä uusien menetelmien ja metodologioiden kehittämiseen ja tilastojen tuottamisessa käytettävien uusien tietolähteiden tutkimukseen.

Edellä 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite toteutetaan seuraavilla toimilla:

Talous- ja rahaliitto, globalisaatio ja kauppa

- 1) tarjotaan korkealaatuisia tilastoja, joilla tuetaan liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä ja, jos mahdollista, elpymis- ja palautumistukivälinettä ja teknisen tuen välinettä sekä unionin vuotuista talouspolitiikan ohjaus- ja seurantajaksoa;
- 2) tarjotaan ja tarvittaessa vahvistetaan Euroopan talouden pääindikaattoreita;
- 3) tarjotaan tilastoja ja metodologista opastusta investointi- ja budjettivälineiden tilastokäsittelystä talouden lähentymisen, rahoitusvakauden ja työpaikkojen luomisen tueksi;
- 4) tarjotaan tilastoja, jotka liittyvät omien varojen tarkoituksiin ja unionin henkilöstön palkkoihin ja eläkkeisiin;

- 5) mitataan paremmin tavara- ja palvelukauppaa, ulkomaisia suoria sijoituksia, globaaleja arvoketjuja ja globalisaation vaikutusta unionin talouteen.

Sisämarkkinat, innovointi ja digitalisaatio

- 1) tarjotaan korkealaatuisia ja luotettavia tilastoja sisämarkkinoita ja innovoinnin ja tutkimuksen keskeisiä aloja varten;
- 2) tarjotaan enemmän ja ajankohtaisempia tilastoja yhteistyötaloudesta ja digitalisaation vaikutuksesta unionin yrityksiin ja kansalaisiin;
- 3) tarjotaan tilastoja, joilla tuetaan Euroopan yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa, edellyttäen että tehdään toteutettavuustutkimuksia ja ottaen asianmukaisesti huomioon tilastotietojen arkaluonteisuuden.

Euroopan sosiaalinen ulottuvuus

- 1) tarjotaan korkealaatuisia, ajantasaisia ja luotettavia tilastoja, joilla tuetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria ja unionin osaamispolitiikkaa, mukaan luettuna työmarkkinoita, työllisyyttä, koulutusta, tuloja, elinoloja, köyhyyttä, eriarvoisuutta, sosiaalista suojelua, sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja pimeää työtä koskevat tilastot ja osaamista koskeva satelliittitilinpito;

Jos uusien tilastojen kehittäminen on tarpeen, tietojen saatavuutta ja osaamista koskevan satelliittitilinpidon tilastojen ja pimeää työtä koskevien tilastojen tuottamisen toteutettavuutta on tutkittava lisää ESS:n puitteissa;

- 2) tarjotaan tilastoja, jotka liittyvät vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan YK:n yleissopimukseen;

- 3) laajennetaan maahanmuuttoa koskevia tilastoja, erityisesti maahanmuuttajien tilanteesta ja kotoutumisesta sekä turvapaikanhakijoiden koulutustarpeista ja koulutustasoista;
- 4) kehitetään nykyaikaisia vuoden 2021 jälkeisiä väestö- ja asuntolaskentaohjelmia ja väestötilastoja;
- 5) tarjotaan ja päivitetään säännöllisesti ennusteita ja jaotteluja unionin väestöstä.

Kestävä kehitys, luonnonvarat ja ympäristö

- 1) seurataan edistymistä kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa;
- 2) tarjotaan korkealaatuisia tilastoja, joilla tuetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa, mukaan lukien tilastojen jatkokehittämistä energiasstrategian, kiertotalouden, ilmaston liittyvien tilastojen ja muovistrategian tukemiseksi;

Kun edellisessä luetelmakohdassa mainittujen aiheiden osalta on tarpeen kehittää uusia tilastoja ja indikaattoreita, tietojen saatavuutta ja tilastojen ja indikaattoreiden tuottamisen toteutettavuutta on tutkittava lisää ESS:n puitteissa;

- 3) tarjotaan keskeisiä ympäristötilastoja ja -indikaattoreita, mukaan luettuina jätteet, vesi, biologinen monimuotoisuus, metsät, maankäyttö ja maanpeite sekä ympäristötilinpito;
- 4) tarjotaan rahti- ja matkustajaliikennettä koskevia tilastoja unionin politiikan tueksi;

- 5) kehitetään uusia indikaattoreita, joilla seurataan intermodaalisuutta ja liikennemuotosiirtymää kohti ympäristöystävällisempiä liikennemuotoja;
- 6) tarjotaan ajantasaisia ja merkityksellisiä tietoja yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan tarpeisiin sekä ympäristöön, elintarviketurvallisuuteen ja eläinten hyvinvointiin liittyvän politiikan tarpeisiin.

Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio

- 1) tarjotaan ajantasaisia ja kattavia alueisiin, mukaan luettuna unionin syrjäisimmät alueet, kaupunkeihin ja maaseutualueisiin liittyviä tilastoindikaattoreita, jotta voidaan seurata ja arvioida aluekehityspolitiikan tehokkuutta ja aluepolitiikan alueellisia vaikutuksia;
- 2) käytetään enemmän paikkatietoja ja integroidaan ja valtavirtaistetaan järjestelmällisesti paikkatietojen hallinta tilastojen tuottamiseen;
- 3) tutkitaan, onko ESS:n puitteissa mahdollisuutta tarjota seuraavia ja sen jälkeen tukea niiden kehittämistä:
 - a) rahanpesun torjumiseen liittyvät indikaattorit;
 - b) terrorismin rahoituksen torjumiseen liittyvät indikaattorit;
 - c) poliisiin ja turvallisuuteen liittyvät tilastot.

Tiedotetaan paremmin Euroopan tilastoista ja niiden arvoista tuomalla niitä esiin luotettavana lähteenä, jolla torjutaan disinformaatiota

- 1) tuodaan järjestelmällisesti esiin Euroopan tilastoja luotettavana näytön lähteenä ja tehdään faktojen tarkastajille, tutkijoille ja viranomaisille helpommaksi käyttää Euroopan tilastoja disinformaation torjumisessa;
- 2) lisätään nykyistä vuoropuhelua Euroopan tilastojen tuottajien ja käyttäjien kanssa, jotta voidaan parantaa ja edistää Euroopan tilastojen käyttöä käynnistämällä ja toteuttamalla toimia tilastolukutaidon parantamiseksi unionin kansalaisia, myös yrittäjiä, varten;
- 3) helpotetaan käyttäjien kannalta tilastojen saatavuutta ja ymmärtämistä, myös esittämällä ne visuaalisesti houkuttelevassa ja interaktiivisessa muodossa ja tarjoamalla räätälöidympiä palveluja, kuten tilattavat tietoraportit ja itsepalveluanalyysit;
- 4) kehitetään edelleen ja seurataan Euroopan tilastojen laadunvarmistuspuitteita, myös tekemällä vertaisarviointeja siitä, miten jäsenvaltiot noudattavat Euroopan tilastoja koskevia käytäntöjä;
- 5) järjestetään asetuksen (EY) N:o 223/2009 23 artiklan mukainen mikrodatan saatavuus tutkimustarkoituksia varten, mutta turvataan samalla erittäin korkeatasoinen tietosuojaja tilastojen luottamuksellisuus.

Hyödynnetään datavallankumousta ja siirrytään luotettuihin älykkäisiin tilastoihin
(Trusted Smart Statistics)

- 1) vauhditetaan uusien digitaalisten tietolähteiden hyödyntämistä monilähteisessä ympäristössä, jotta voidaan tuottaa uusia älykkäitä tilastoja lähes reaaliaikaisesti luotettujen ja tarkoituksenmukaisten algoritmien avulla;
- 2) kehitetään uudenlaisia lähestymistapoja, joilla voidaan käyttää yksityisomistuksessa olevia tietoja käyttämällä yksityisyyden turvaavia ja turvallisia monenvälisiä tietojenkäsittelymenetelmiä (Privacy-preserving computation ja Secure Multiparty Computation);
- 3) edistetään huippututkimusta ja innovointia virallisten tilastojen alalla, myös hyödyntämällä yhteistyöverkostoja ja tarjoamalla eurooppalaisia tilastokoulutusohjelmia.

Laajennettu yhteistyökumppanuus ja tilastoyhteistyö

- 1) vahvistetaan Euroopan tilastojärjestelmän kumppanuutta ja yhteistyötä Euroopan keskuspankkijärjestelmän kanssa;
- 2) edistetään kumppanuutta julkisten ja yksityisten tiedon hallussapitäjien ja teknologiasektorin kanssa, jotta helpotettaisiin tietojen saamista tilastotarkoituksiin, useista lähteistä tulevien tietojen integrointia ja uusimman teknologian käyttöä;
- 3) vahvistetaan yhteistyötä tutkimus- ja korkeakouluyhteisön kanssa, etenkin siltä osin kuin on kyse uusista tietolähteistä, data-analyysistä ja tilastolukutaidon parantamisesta;
- 4) jatketaan kansainvälisten organisaatioiden ja kolmansien maiden kanssa yhteistyötä, joka hyödyttää virallisia tilastoja globaalisti.

LIITE III

ELÄINTAUTIEN JA ZOONOOSIEN LUETTELO

- 1) Asetuksen (EU) 2016/429 5 artiklan 1 kohdassa, 9 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa sekä 28 artiklassa tarkoitetut eläintaudit;
 - 2) Asetuksessa (EY) N:o 2160/2003 ja direktiivissä 2003/99/EY tarkoitetut zoonoosit ja niiden aiheuttajat;
 - 3) Asetuksessa (EY) N:o 999/2001 tarkoitetut tarttuvat spongiformiset enkefalopatiat.
-

LIITE IV

INDIKAATTORIT

Tavoite	Indikaattori
3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetty tavoitteet	1. Tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden ja julkisia hankintoja koskevan unionin lainsäädännön alalla esitettyjen uusien valitusten lukumäärä 2. Palvelukauppaan kohdistuvia rajoituksia koskeva indeksi 3. Käyntien lukumäärä Sinun Eurooppasi -portaalilla
3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa säädetty tavoite	1. Vaatimustenvastaisuustapausten lukumäärä tavaroiden alalla, verkkokauppa mukaan luettuna 2. Yhteisten markkinavalvontakampanjoiden lukumäärä
3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetty tavoite	1. Sellaisten pk-yritysten ja klustereiden ja liike-elämän verkostojärjestöjen sekä yritysten tukijärjestöjen lukumäärä, jotka saavat ohjelmasta tukea erityisesti kansainvälistymistä, digitalisaatiota ja kestävyyttä varten 2. Sellaisten tuettujen yritysten kokonaismäärä, jotka ovat solmineet yhteistyökumppanuuksia 3. Sellaisten yrittäjien lukumäärä, jotka hyötyvät mentorointi- ja liikkuvuusjärjestelyistä, mukaan lukien uudet ja nuoret yrittäjät sekä naisyrittäjät samoin kuin muut erityiset kohderyhmät

Tavoite	Indikaattori
3 artiklan 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa säädetty tavoite	1. Niiden eurooppalaisten standardien osuus, jotka on pantu jäsenvaltioissa täytäntöön kansallisina standardeina, kaikista voimassa olevista eurooppalaisista standardeista
3 artiklan 2 kohdan c alakohdan ii alakohdassa säädetty tavoite	1. Unionissa vahvistettujen kansainvälisten tilinpäätösraportointiin ja tilintarkastukseen liittyvien standardien prosenttiosuus
3 artiklan 2 kohdan d alakohdan i alakohdassa säädetty tavoite	1. Kuluttajaindeksi
3 artiklan 2 kohdan d alakohdan ii alakohdassa säädetty tavoite	1. Avustuksensaajien finanssipalvelujen alan julkisissa kuulemisissa esittämien kannanottojen ja vastausten lukumäärä
3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa säädetty tavoite	1. Menestyksekkäästi toteutettujen kansallisten eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluohjelmien lukumäärä, mukaan lukien menestyksekkäästi toteutettujen kasvintuhoojia ja eläintauteja koskevien hätätoimenpiteiden lukumäärä
3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa säädetty tavoite	1. Internetissä julkaistujen tilastojen vaikutus: verkkomainintojen ja positiivisten/negatiivisten mielipiteiden lukumäärä.